



STAROVIČSKÝ

Z P R A V O D A J

ÚNOR 2021
ČÍSLO 86



Úvodník

Vážení spoluobčané,
zimní měsíce po poměrně mírném období bez výraznějších mrazivých dnů konečně počátkem února ukazují svou sílu. Teploty jsou v této době často pod bodem mrazu a občasné sněžení nebo ledovka alespoň na krátkou dobu připomíná tradiční průběh zimního období, který býval v minulosti zcela běžný.



Rád bych opět představil, stejně jako začátkem každého kalendářního roku, plánované projekty a investice, které zastupitelstvo obce připravuje, nebo hodlá letošní rok realizovat. Nejvýznamnější akcí co do velikosti i objemu finančních prostředků je výsadba zeleně v celém katastru obce v objemu cca 26 mil. Kč. Dotaci ve výši 90% celkových nákladů obec již získala, v době distribuce zpravodaje by měl již být po provedeném výběrovém řízení znám i zhotovitel akce. Výsadba proběhne vzhledem k jejímu velkému rozsahu v jarních i podzimních měsících letošního roku. Další plánovaná výsadba zeleně na konci roku by měla být provedena komunitně, tj. s pomocí občanů a místních organizací na ploše podél katastrálních hranic s Velkými Pavlovicemi u dálnice v rámci národních dotací v objemu 150 – 200 ks stromů. Následující projekty se pak týkají převážně stavebních prací a většinou se jedná o akce, které budou realizovány pouze v případě získání příslušných dotací. Největší z nich je přístavba jeviště kulturního domu v plánovaném objemu cca 9 mil. Kč, v rámci které bude při dotaci 80% realizována nejen vlastní přístavba jeviště a šaten, ale i poměrně finančně náročná protipožární opatření celé budovy a provozní vzduchotechniky prostoru sálu. Další akcí týkající se bezpečnosti silničního provozu, by mělo být po úspěšném získání dotací osazení semaforu na přechodu pro chodce pod kostelem - ten by měl zaručit větší bezpečnost přecházejících chodců, zvláště pak dětí a seniorů na stále frekventovanější hlavní komunikaci. Během letošního roku bylo plánováno také provedení vestavby podkroví pro rozšíření tříd a učeben Základní a mateřské školy z důvodu potřeby nových prostor při stále se navyšujícím počtu žáků. Vzhledem k poměrně časově náročnému zpracování projektové dokumentace bude akce nejspíše odložena na příští rok - v letošním roce bude pravděpodobně dopracována pouze projektová dokumentace a v roce 2022 by měla být podána žádost o dotaci z Ministerstva financí, při které však musí být akce dokončena ve stejném kalendářním roce. Další objemově menší akce by se měly uskutečnit v rámci dotačních titulů Jihomoravského kraje – osazení venkovních žaluzií do oken na jižní straně budovy základní a mateřské školy, dodávka a montáž laviček s opěradly do sportovního areálu kolem fotbalového hřiště a zakoupení výstroje a výzbroje zásahové jednotky sboru dobrovolných hasičů. Doplnující malé investice pak jen mají za úkol dokončit nebo vylepšit již realizované projekty – měly by být vyrobeny nové panoramatické panely a osazen aktualizovaný a opravený infopanel u rozhledny, zhotovena nová lávka u rybářského srubu, provedena úprava okolního terénu a osetí trávou u streetworkového hřiště spolu s dřevěným ohraničením dopadové obložkové plochy, případně zpevnění ploch pro parkování v lokalitě Tálky za kabinami. Pokud obec získá menší objem dotační podpory, než se předpokládá, pak by větší plánované projekty nebylo možno nerealizovat a z volných finančních prostředků by byl na podzim vybudován chodník v lokalitě Zahrady I.

Z výše uvedeného výčtu je patrné, že naplnění plánovaného seznamu akcí je ve velké míře závislé na získání dotační podpory. Věřím však, že se většinu projektů podaří úspěšně zrealizovat.



Vladimír Drbola
starosta obce

Dotace

1. V měsíci prosinci 2020 byla podána žádost o dotace z programu Podpora rozvoje regionů 2019+ Ministerstva pro místní rozvoj ČR na realizaci přístavby jeviště kulturního domu a požárních bezpečnostních opatření celé budovy. Jedná se o projekt „**Přístavba kulturního domu v obci Starovičky**“. Žadatel: Obec Starovičky, investiční projekt 9 115 tis. Kč, požadovaná dotace 7 300 tis. Kč, tj. 80 % nákladů.
2. V měsíci lednu byla podána žádost o dotace z programu pro financování opatření zvýšení bezpečnosti nebo plynulosti dopravy Státního fondu dopravní infrastruktury na vybudování světelného signalizačního zařízení na přechodu pro chodce u kostela. Jedná se o projekt „**Starovičky – přechod pro chodce, SSZ**“. Žadatel: Obec Starovičky, investiční projekt 1 057 tis. Kč, požadovaná dotace 898 tis. Kč, tj. 85 % nákladů.



Zvýšení dopravy na hlavní komunikaci

V souvislosti s rekonstrukcí dálnice D2 ve směru na Brno v úseku Starovičky – Hustopeče a tím spojené částečné uzavírky sjezdu Hustopeče a Podivín, bude na komunikaci II/425 střídavě v obou směrech zvýšena intenzita dopravy v termínu 14.3. – 19.5.2021. V tomto období je proto zapotřebí dbát zvýšené opatrnosti v silničním provozu, zejména při jízdě na kole a přecházení vozovky - v tomto ohledu prosím také rodiče o poučení svých dětí.

Obrazový panel u kostela

V měsíci únoru byl osazený nový obrazový panel na opěrné zdi pod kostelem o rozměru 4,8x 0,9 m na místě starého panelu, který již byl značně poškozený a použité fotografie neaktuální. Na podkladové fotografii – pohled na obec z jižní strany, jsou umístěny náhledy na zajímavosti obce – kostel, rozhledna, boží muka, památník tank, venkovní areál KD a hodový krojový průvod.

Třídění odpadů v kontejnerových stáních

Vedení obce upozorňuje občany, že kontejnery na tříděný odpad rozmístěné po obci, zvláště pak na nádoby na papír a plast jsou určeny pro ukládání odpadu především pro seniory, kteří mívají s uložením odpadu na sběrném dvoře kvůli větší vzdálenosti a imobilitě poměrně velký problém. Tyto kontejnery bývají po vývozu téměř okamžitě zaplněné, odpad se pak hromadí na zemi a je



rozfoukáván na veřejné prostranství i do okolních předzahrádek. Žádáme proto občany, kteří mají možnost odpad přivést přímo na sběrný dvůr, aby třídili odpad prioritně touto formou. Neustálé navyšování počtu nádob na tříděný odpad by pravděpodobně nic nevyřešilo a přidanou

OBEC STAROVIČKY



Foto: Obrazový panel u kostela

hodnotou by také asi nebyla estetická stránka rozšířených ploch pro kontejnerová stání.

Dalším problémem je vzhazování skla do odpadových nádob v brzkých ranních nebo v pozdních večerních hodinách. Je zapotřebí si v této souvislosti uvědomit, že kontejnery jsou umístěny v bezprostředním okolí rodinných domů a hluk tříštícího se skla, především v letních měsících, kdy mají domácnosti otevřená okna, by nebyl asi nikomu z nás moc příjemný.

Vedení obce vzhledem k výše uvedenému žádá o vstřícnost, porozumění a pochopení ztížených podmínek občanů žijících v blízkosti kontejnerových stání a přizpůsobení tomu i někdy svého „sobec-kého“ chování.

Označení svozových nádob

Obec Starovičky žádá občany, aby průběžně kontrolovali označení svých svozových nádob – popelnic čárovými kódy. Nádobu na komunální odpad i bioodpad budou svozovou společností Hantály a.s. vysypány pouze tehdy, pokud bude čárový kód umístěný na zadní straně popelnic načten ruční čtečkou pracovníků svozové firmy do systému. Pokud nebude čárový kód v pořádku, tzn. že bude částečně odlepený nebo pokroucený a nebude možné výsyp zaregistrovat, nesmí svozová společnost na základě požadavku obce nádobu vyprázdnit. Tuto popelnicu bude možné vysypat pouze na sběrném dvoře a vyzvednout nový čárový kód v kanceláři obecního úřadu, který se nalepí místo kódu původního, který je třeba odstranit. Čárové kódy jsou natištěny na samolepících plastových štítkách – jejich poškození můžete předejít, pokud nebudou tyto štítky vystaveny stálému slunci.

Pálení kletí

Obec Starovičky upozorňuje občany, že pálení kletí nebo jiného materiálu je zakázáno dle Obecně závazné vyhlášky obce č. 4/2011 jak v zastavěné části obce, tak i mimo zastavěnou část v případě, kdy zplodiny směřují do obce. Nedodržení tohoto nařízení bude projednáváno jako přestupek s následnými sankcemi. Tento biologický odpad lze bez problémů a samozřejmě bezplatně uložit na sběrném dvoře. Buďte prosím ohleduplní ke svým spoluobčanům a neobtěžujte je kvůli vlastnímu pohodlí zplodinami ze spalování.

Rezervační systém víceúčelového hřiště

V prosinci minulého roku byl poměrně velký zájem o rezervaci hřiště na malou kopanou z řad dětí i dospělých. V tomto ohledu vznikala častá nedorozumění mezi skupinami místních i přespolních občanů, které si hřiště rezervovali a místními dětmi ve vztahu k obsazenosti plochy. Bylo tedy nutné nastavit urychlené opatření, která by nastavila jasná pravidla pro využívání hřiště. Starosta obce proto sestavil rezervační systém, na základě kterého je možné hřiště obsadit skupinami sportujících v pevně stanovených časech, maximálně však 1,5 hod ráno a 1,5 hod odpoledne. Tento rozpis spolu s pravidly rezervace je uveden na informační tabuli u vchodu



Foto: Historická mlátička

na hřiště. Jednotlivci, převážně místní děti, tak mají přehled o případné rezervaci plochy a mohou tak využívat hřiště většinu dne bez toho, aby byly organizovanými skupinami sportujících omezovali. Skupiny přespolních osob mají navíc pronájem plochy zpoplatněn. Rezervační systém lze samozřejmě upravit dle požadavků rodičů a dětí, aby bylo hřiště průběžně využíváno ke spokojenosti všech zájmových skupin sportujících.

Sportování v nočních hodinách pak bylo vzhledem k připomínkám místních obyvatel ohledně hluku a světelného smogu omezeno na využití pouze místním oddílem kopané v rozsahu max. 1x za týden po dobu 2 hod.

Text / foto: VD

Odpadové hospodářství

svoz odpadu

březen

středa 10. 3. 2021

středa 24. 3. 2021

svoz bioodpadu

čtvrtek 11. 3. 2021

čtvrtek 25. 3. 2021

duben

středa 7. 4. 2021

středa 21. 4. 2021

čtvrtek 8. 4. 2021

čtvrtek 22. 4. 2021



(HK)



Usnesení č. 15/2020

ze zasedání Zastupitelstva obce Starovičky, konaného dne 15. 12. 2020 v 18:00 hod. v zasedací místnosti OÚ Starovičky

1. ZO **schvaluje** ověřovatele zápisu, program jednání, zápis a usnesení z minulého zasedání.
2. Zastupitelstvo obce Starovičky **schvaluje** Rozpočtové opatření č. 5/2020.
3. ZO **schvaluje** Plán inventur na rok 2020 včetně inventarizační komise ve složení: Předseda - David Poláček, členové - Vladimír Drbola, Václav Hověžák a Hana Kapustová.
4. ZO **schvaluje** Rozpočet obce Starovičky na rok 2021 takto:
Celkové příjmy rozpočtu (tř. 1 až 4) ve výši 15 626 300 Kč
Financování (tř. 8) ve výši 3 139 200 Kč
Celkové zdroje ve výši 18 765 500 Kč
Běžné a kapitálové výdaje (tř. 5 a 6) ve výši 18 103 500,- Kč
Financování (tř. 8) ve výši 662 000,- Kč (splátka půjčky SFŽP)
Celkové výdaje rozpočtu ve výši 18 765 500,- Kč
ZO **schvaluje** závazné ukazatele rozpočtu – výdaje na paragrafy, daňové příjmy na položky, nedaňové a kapitálové příjmy na paragrafy a přijaté transfery na položky a převod SF na paragrafy (Návrh rozpočtu na rok 2021)
Dotace z rozpočtu obce Starovičky budou poskytovány na základě žádostí občanů a jednotlivých organizací, příspěvky a dary budou poskytovány na základě platných směrnic obce a na základě individuálních žádostí. Příspěvek příspěvkových organizací je možné převést v nečerpané výši do následujícího rozpočtového roku. ZO **schvaluje** rozpočet včetně návrhu rozpočtu ZŠ a MŠ Starovičky na rok 2021 a Střednědobého výhledu rozpočtu na období 2021-2023.
5. ZO **schvaluje** rozpočet Sociálního fondu obce Starovičky na rok 2021.
6. ZO **schvaluje** Střednědobý výhled rozpočtu obce Starovičky na rok 2022 – 2023.
7. ZO **schvaluje** stočné pro rok 2021 ve výši 58,53 Kč za m³ bez DPH, k ceně bude připočteno DPH v zákonné výši (10 %) tj. 64,38 Kč s tím, že množství vypouštěných odpadních vod u fyzických osob prokazatelně trvale bydlících nebo se zdržujících v obci Starovičky stanoveno na základě směrných čísel Vyhlášky č. 120/2011 snížených rozhodnutím Zastupitelstva obce Starovičky ze dne 18. 12. 2012 na průměrnou hodnotu spotřeby pitné vody
- na jednoho obyvatele bytu s tekoucí studenou vodou za rok 12 m³
- na jednoho obyvatele bytu s tekoucí teplou vodou na kotelnu za rok 28 m³
- Podnikatelé a chataři hradí stočné dle vodoměrů – dle odečtů firmy V a K, a.s. Břeclav. Budovy a stavby v majetku obce (OÚ, škola, KD, hřbitov, ČOV, hasičská zbrojnice, sběrný dvůr) jsou od stočného osvobozeny.
8. ZO **schvaluje** Vyhlášku obce Starovičky č. 2/2020, kterou se mění obecně závazná vyhláška obce Starovičky č. 1/2019, o místním poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů, poplatek na rok 2021 je stanoven na 150,- Kč za osobu.
9. ZO **bere na vědomí** závěrečný účet, návrh rozpočtu na rok 2021 a návrh střednědobého výhledu svazků DSO Čistý Jihovýchod a DSO Mikroregionu Hustopečsko.
10. ZO **bere na vědomí** zprávy z finančního a kontrolního výboru.
11. Zastupitelstvo obce **schvaluje** vyplacení mimořádné odměny pro starostu obce pana Vladimíra Drbolu ve výši jednoho násobku výše odměny stanovené legislativou (zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů a platného Nařízení vlády, o výši odměn členů zastupitelstev územních samosprávných celků, ve znění pozdějších předpisů) pro danou funkci starosty za:
- mimořádné pracovní úsilí při přípravě a realizaci především stavebně investičních projektů obce, kdy všechny navazující činnosti od počátku záměru investiční akce až po její realizaci a dokončení vyžadují neustálou koordinaci, při které je nutná účast starosty jako zástupce investora
- ochotu řešit mimořádné situace nad rámec jeho běžné pracovní doby
- mimořádnou snahu při získávání finančních prostředků z dotačních programů
- za práci vedení DSO „Čistý Jihovýchod“ bez nároku na odměnu a rovněž při pracovních cestách. Odměna bude vyplacena ve mzdě za měsíc 12/2020.
12. ZO **schvaluje** Smlouvu o výpůjčce ZŠ a MŠ Starovičky.
13. a) ZO **schvaluje** Dohodu o ukončení smlouvy o nájmu nebytových prostor – budova čp. 62 s p. Petrem Křivkou, IČO: 03196763, DIČ: CZ 790612.
b) ZO **schvaluje** pronájem prodejny potravin a doplňkového zboží čp. 62 nájemci Pekařství Křivka s.r.o., IČO: 09343644, DIČ: CZ09343644, se sídlem 691 06 Velké Pavlovice, Kopečky 1163/21a **pověřuje** starostu podpisem nájemní smlouvy.
14. ZO **souhlasí** s výstavbou RD typu - přízemní podsklepený dům s obytným podkrovím na parc. č. 452/1 a 452/2
15. ZO **schvaluje** Smlouvu o výpůjčce se Státním pozemkovým úřadem, předmětem smlouvy je, že půjčitel (SPÚ) přenechává výpůjčce (obci) do bezplatného užívání pozemky p.č. 3990, 3993, 4010, 4027, 4028, 4083, 4084, 4085, 4086, 4107, 4109, 4144, 4145, 4179, 4257 a 4329 pouze pro účely ochrany přírody a péče o životní prostředí, a to za účelem realizace prvků, která jsou v souladu s plánem společných zařízení č.j. SPU 361665/2019/523203/Tu ze dne 10.10.2019 a následnou péčí o ně. ZO **pověřuje** starostu podpisem smlouvy.
16. a) ZO **neschvaluje** prodej pozemku p.č. 114/1 v k.ú. Starovičky.
b) ZO **schvaluje** zavedení do majetku k užívání stavbu rybářského srubu na pozemku p.č. 93 v k.ú. Starovičky ve stanovené výši 176 160,- Kč.
c) ZO **souhlasí** se stanovením hranic – optická síť v obci s firmou Martin Dostoupil a s firmou Tagnet s.r.o.
d) ZO **schvaluje** Dodatek č. 1/2021 k servisní smlouvě se společností Agrotec servis s.r.o. Hustopeče.
e) ZO **neschvaluje** preventivní projekt pro děti – „Víš, co dělat, když...?“ s prezentací obce.

Ve Starovičkách 21. 12. 2020

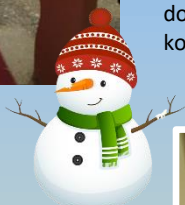
Bc. Tomáš Dolák
místostarosta

Vladimír Drbola
starosta



Z NAŠÍ ŠKOLÍČKY

MATEŘSKÁ ŠKOLA



Kouzelník Waldini

Sváteční atmosféru nám ve čtvrtek 9. 12. obohatil kouzelník Waldini. Svými hbitými a šikovnými prsty předvedl dětem kouzla a dokonce si některé jedince ke svým kouzlům pozval. To bylo pro ně ještě větší odměnou.

(Nov)



Vánoční nadílka ve školce

Dnes jsme měli ve školce dopoledne s vánoční nadílkou. Zaspívali jsme si společně koledy a plní očekávání jsme naslouchali andělským zvonečkům... dočkali jsme se :) Rozzářené dětské oči nám napověděly, že nadílka hraček je bohatá. Každý si našel pod stromčekom něco, co ho zaujalo a udělalo radost. Po netrpělivém rozbalování si děti pohrály s hračkami a poslouchaly koledy. Nechyběla ani ochutnávka cukroví, které si děti donesly z domu a je vidět, že maminky se snažily. Děkuje všem rodičům, kteří přispěli na vánoční dárky.

(kolektiv MŠ)



Návštěva kostela

Každým rokem chodíme na Tři krále navštívit místní kostel, kam chodíme poděkovat Ježíškovi za dárky.

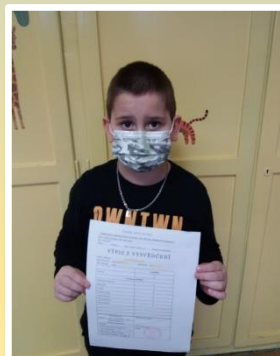
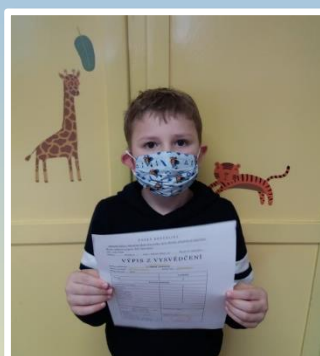
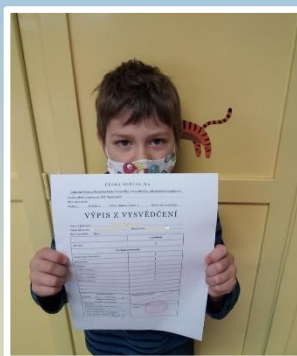
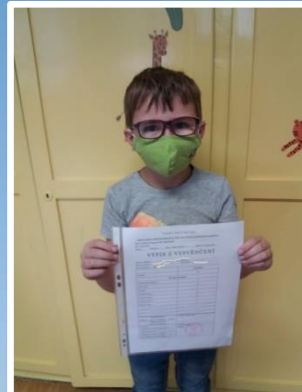


ZÁKLADNÍ ŠKOLA

První vysvědčení

28. leden byl dnem, kdy si prvňáčci odnášeli ze školy svá první vysvědčení. S radostí se mohli pyšnit nad zaslouženými jedničkami, přestože průběh prvního pololetí ovlivnila podzimní distanční výuka a poté zasedli zpět do školních lavic v rámci protiepidemických opatření s rouškami. Jako opravdoví školáci umí téměř polovinu písmen z abecedy, čtou jednoduché texty, učí se čtení s porozuměním a získávají dovednosti potřebné pro práci s textem. V psaní se snaží napodobovat správné tvary písmen a ty používají při tvorbě slabik a slov. V matematice ovládají početní operace v oboru do 10. Co je však neméně důležité, že je učení ve škole baví, mají radost z nově získaných znalostí a dovedností a mají mezi sebou v kolektivu pěkné vztahy.

(Baj)



Hurá, dočkali jsme se!

Už jsme ani nedoufali, že si v letošní zimě budeme hrát na sněhu a se sněhem. Pár vloček, které sem tam spadly, vždy rozpustily teploty, které u nás začínají být pro zimní období typické. A přece jsme se druhý lednový týden dočkali! Přírodu pokryla sněhová peřina a my jsme si nadílky běželi patřičně užít. Začali jsme pořádnou koulovačkou, postavili si sněhuláka, a nakonec se povozili na bobech.

(Proc)

ZIMA

Hurá děti, už je zima, koulování bude prima.

Z nebe padá bílý sníh, vyrazíme na saních.

Postavíme sněhuláka, kulatého hejhuláka.

Když ho rychle postavíme, na kopec pak vyrazíme.

Z kopce nám to pěkně fíčí, jedem jako o závod,

Petr, Jirka přitom křičí, teplý čaj pak přijde vhod.

Po chvíli už jdeme zase, zima ta nám nevadí,

venku je nám totiž bláze, jsme jak lední medvědi.

Pojďme si ven spolu hrát! Běhat, skákat, sáňkovat.

Já mám super kombinézu, hned si do ní celý vlezu.

Čepici přes obě uši, podívejte, jak mi sluší!

A na ruce rukavice, kdyby byla fujavice.

Kolem krku šálu dlouhou, trvalo to chvilku pouhou.

Žádný mráz mě nezaskočí, koukají mi jenom oči.



Návštěva 3D kina

V úterý 9. února se naši žáci zúčastnili, za dodržení veškerých hygienických opatření, ve škole trojrozměrného promítání. Kino k nám už zavítalo potřetí a po filmech „V hlubinách moře a Záhadný pravěk“ tentokrát zhlédli představení „Za polárním kruhem“. Nenásilnou formou se tak seznámili s životem ledního medvěda, ale i ostatními živočichy na severním pólu. Žáci dostali speciální brýle, třída se proměnila v promítací sál a žáci byli vtaženi do děje filmu se všemi efekty. Krásně zobrazené scény z polárních plání, ale i „ledového“ moře si opravdu užili.

(Wal)



PODĚKOVÁNÍ

Manželům Halmovým za poskytnutí finančního daru ve výši 10 000 Kč. Peníze budou použity na hračky a pomůcky.

Za okny tiše se vločky snáší...

a my si konečně můžeme vychutnat zimu jak se patří. Přišla jako na zavanou. Začali jsme si o ní vyprávět, hrát hry, kreslit sněhové vločky a zkoumat co dokáže mráz. Naučili jsme se písničky o sněhu, sněhulácích, ptáčích. Venku jsme svedli sněhovou bitvu. Nezapomněli jsme také na naše ptáčky zpěváčky. Vyrobili jsme a rozvěsili krmítka v okolí školky. Víme, že příroda je nejmocnější a nejdůležitější v našem životě, proto si o ní hodně vyprávíme s paní učitelkou, která nás učí, že přírodu musíme chránit a pečovat o ni. Sníh a mráz kolem nás nám pomáhá se vžít do života Eskymáků a tučňáků v Arktidě. Kouzlo zimy je nádherné a nikdy nás neomrzí si o něm povídat, hrát, zpívat, kreslit a zkoumat. Zkrátka - radovat se z maličkostí, které nás v tuto chvíli obklopují. **(Kach)**



I našich prací



Seriál o bylinkách a zdraví – 41. díl

Jetel jenom pro králíky, včely a čmeláky? Ale kdepak. Jetel se ve Starovičkách pěstuje jako užitková rostlina, takže je k dispozici v dostatečném množství a byla by škoda to nevyužít.

Nejrozšířenější jsou tyto dva: bílé kvetoucí **jetel plazivý** (*Trifolium repens*) a červenokvětý **jetel luční** (*Trifolium pratense*). Oba mají přibližně stejné účinky. Původ tohoto druhu je v Evropě a přilehlých částech Asie a Afriky. U nás se začal pěstovat při zavedení střídavého hospodaření v 19. století. V době hladomoru v minulosti byly sušené mleté květy používány pro přípravu kaší a chleba. Severoameričtí Indiáni jej pojídali jako posilující zeleninu a léčili jím spáleniny. A navíc již po staletí lidé věří, že jim jetelový čtyřlístek přinese štěstí či osobní ochranu.



Jetel se díky jeho silným dezinfekčním účinkům využívá na léčbu průjmů, zvracení a otravy jídlem. Je dobrý na detoxikaci organismu, kdy je přidáván do čistících čajových směsí. Zkracuje a ulehčuje léčbu kašle, rýmy či nachlazení. Pomáhá při otoku lymfatických uzlin. Dále má zmírňovat potíže spojené s menopauzou. Zejména nespavost, návaly horka, pocity nevolnosti. Hlavní využitelnou složkou jsou fytoestrogeny. Pokles estrogenů v těle ženy vyvolává mnoho různých problémů jako jsou klimakterické potíže, osteoporóza, ztráta pružnosti kůže, tvorba vrásek.

Významný léčitel, Anthony Williams, doporučuje květy a listy využívat s ohledem na jejich močopudný vliv a na podporu slinivky a jater při cukrovce. Kromě toho hovoří o jejich energizujících účincích – dodá dílu při únavě, vyčerpanosti a také o schopnosti odstraňovat těžké kovy a pesticidy.

Jetel má také blahodárné účinky na naši kůži. Léčí kožní problémy jako je ekzém, akné či drobná poranění kůže. Je to opět díky dezinfekčním účinkům, které urychlují hojení kůže. Z nálevu čerstvého, ale i sušeného jetele se dá připravit pleťová voda nebo koupel a to zejména při revmatismu.

Z vitamínů v jeteli najdeme vitamín A, vitamíny skupiny B, z minerálních látek je to pak

mangan, selen, železo, hořčík. Dále obsahuje alkaloidy, aminokyseliny, isoflavony, éterický olej.

Jetel má velice příjemnou chuť. Čaj z květů jetele lučního se může užívat i delší období. Sbírají se obvykle květenství, nejlépe červeně zbarvená. Na odvar se používá nadzemní část rostliny, zejména však květy, které se sbírají v době plného květu. Pokud spatříme, že květenství pomalu zasychá a hnědne, takové již nesbíráme. Uštipují se samotné květy, případně i s několika přilehlými listy, které se následně suší v tenké vrstvě ve stínu. Jsou totiž náchylné k rychlému zapaření a zhnědnutí. Usušenou drogu chráníme před vlhkostí a škůdci v dobře uzavíratelné nádobě a na suchém a tmavém místě.

Jetelový čaj

Dvě polévkové lžíce sušeného květu zalijeme půl litrem vařící vody a necháme přibližně 5 až 10 minut louhovat. Poté čaj precedíme a popijíme buď po douškách během celého dne, nebo dvakrát až třikrát denně naráz. Lze jej užívat bez obav dlouhodobě, jetel nemá žádné vedlejší účinky. Lze ho také kombinovat s dalšími bylinkami pro zvýšení účinku. S mátou, mateřídouškou nebo tymiánem připravíme skvělý čaj proti nachlazení a se smetankou lékařskou zase první pomoc při zažívacích potížích.

Sirup

Budeme potřebovat přibližně čtvrt kilogramu čerstvých kvítků, čtyři sta gramů cukru a jeden citron. Květy červeného jetele doma rozložíme na bílý papír a prohlédneme, jestli v nich není nežádoucí hmyz. Kvítky vůbec **nemyjeme**. Očištěný jetel dáme do hrnce, zalijeme 6dl vroucí vody. Bio citron omyjeme, nakrájíme na kostičky a přihodíme k jeteli. Pokud máme obyčejný, také ho pořádně omyjeme, ale navíc ještě oškrábeme žlutou část kůry, citron nakrájíme a přidáme k jeteli. Nádobu přikryjeme pokličkou a necháme louhovat do druhého dne. Pak květy i s citronem precedíme přes pláténko nebo gázu, pořádně vymačkáme, k tekutině přidáme cukr a vše svaříme do zhoustnutí. Hotový vroucí sirup z červeného jetele rozlijeme do připravených vyvařených skleniček, zavíčkujeme a otočíme dnem vzhůru. Po vychladnutí uskladníme na tmavém a chladnějším místě. Podáváme při problémech se silným kašlem jednu lžičku 4x

denně. Můžeme ho také použít místo cukru či medu do čaje během chladnějších dnů, kromě léčivých účinků velmi dobře rozehřeje organismus.

Jetel v kuchyni

Květ jetel patří mezi jedlé květy. Ozdobí slané i sladké saláty, může jimi ozvláštňit i dezerty. Listy se dají spolu s dalšími zelenými listy přidat do smoothie, případně do zeleninového salátu. Jetel má vysoký obsah bílkovin, proto se hodí k výrobě zeleninových salátů, přidává se do rizota. Listy i květy lze smažit na oleji. Takto upravené se servírují na brambory. Z jetele se vyrábí celá řada doplňků zdravé stravy. Mladé listy se připravují podobně jako špenát, protože samy nemají skoro žádnou chuť, je vhodné je smíchat například s listy medvědího česneku.

Jetelová polévka

Přísady: 4 hrsti červeného jetele, 50 g celozrnné mouky, 2 mrkve, lžíce oleje, 100 g naklíčené pšenice nebo mungo fazolky, lžička kmínu, sůl

Příprava: Dobře omytý jetel spaříme horkou vodou a 5 minut ho necháme stát, aby změkkl. Rozmícháme a vlijeme do litru slané vroucí vody. Pomalu vmícháme celozrnnou mouku a přidáme kmín. Vaříme 10 minut. Přilijeme olej a odstavíme. Dle chuti osolíme. Do jetelové polévky na talíři vložíme syrovou nastrohanou mrkev, naklíčenou pšenici či mungo fazolky a nadrobno posekanou petrželku.

(Haha)



Zprávičky po našem X.

- Tož totok letí. Už je to rok, co je svět iné. Votázkó je, esi nám to šak už došlo. No vono to spíš vypadá, že včil přeměšláme vo tem, esi nebyl ten svět inačí před tem a ten sôčasné je ten správné! Vono žepře stačí vosmadvacet dňů k temu, aby se nové návyk stal zvykem.
- Snád' to ale nebude pravdó. Dost' se ale bójím toho, že až se to všecko vrátí jak bévalo spíš, tož nám z toho hrábne!
- Řešili sme na vobci to rozšíření naše škole. Vono se to snád' letos nestihne. Je to moc narychlo. Rači si déme víc času k temu, abysme to dobře namysleli, než to udělat horkó jehló a pak čučet na to, co sme to udělali. No né?
- Jo, a eště na tó školu zažádáme vo dotacu, aby z té strany, jak na ňu pere to slunko, sme mohli pořídít takový tý závěse na vokna. Říká se temu venkovní rolety.
- Ná a dyž sme eště u toho, tož se nebudeme prosít vo tó dotacu na novó tělocvičnu. Mělo to byt pro nás výhodný, ale nakonec to, co sme měli platit my, dost' zdražili. Stejnak si ale mysím, že je to zbytečný, že tá tělocvična jednoduše nemusí byt, že tá sôčasná stačí.
- Vono bylo aji koncem roka docela veselo na vobci skrz to hřiště za kabinama. Jak je včil ten iné svět, tož vono nekerém už asi hráblo. Tí cizí nemajó žepře kde hrát, tož jich napadlo hrát u nás. Tož sem proto ježdali a naše děcka na nich museli čóhat přes plot. Nakonec se to šak pořešilo a byly určený istý doby, kdy tam možó tí a potom zasé tí druzí. Žepře to má byt ale enom nejak dočasné, tož uvidíme.
- Už ste byli na té naší nové rozhledně? No, nevím teda esi je ten název správné. Voni se mě v mojí práci posmívajó, žepře co je to rozhledňu, dyť je to tak malý. Žepře z ní musí byt výhled jak sviňa. Voni só ale hlópi. Dyby věděli jaká krása to je! Dyť je zní vidět tak daleko a tolé dědin! No dokonce až kostel v Kútech!
- Ná a pozor, dyž budete na tý internetový stránky naše vobce, můžete eště do 28. února hlasovat vo tem, že je tá naša rozhledňa nêpêknêjší. Jakési Klub přátel rozhleden ju zařadil mezi 10 nêhezčích za loňské rok 2020!
- Máme to ale malované kraj. Vo tem, že só škvarky moravský müsli už ste dófám slyšeli. Ale že je dechovka moravský techno, sem slyšel ponêprv. Naša vobecní účetní mě povídala, že nejací chytří vědátoři porovnávali jakýsi hudební sekvence dechovky a toho techna a došli na to, že to má byt uplnê stejný, že si je to dost' podobný. Tož né že sme zavostali, ale my ideme s dobó!
- Ná, eště se vrátím k té naší rozhledně. Domluvili sme se, že tó cestu, kerá k ní vede vod Boží muky, trochu vopravíme. Srovnáme to tó drtó. Tem co tam idó po svêch je to jedno, ale aby pro tý, co tam pojedó vokolo na bicyglu nebo vozem, či nejakým prkačem, to bylo vo dost' lepší.
- Nekdy slyšívám, že pánbíčkáři to, či vono! Ale uvêdomte si, že dyby nebylo jich, tož můžete zapomenót na nejaký veliko-noce, či vánoce! Tož vy, co týto svátky uznáváte, patříte mezi ně.
- Nekde se psalo vo tem, žepře se už začalo vyrábět umělý maso! Ajajaj, tož von se ten svět, co svět, voni se už lidi nadobro pomátli. Se nedivím, že tá matička příroda dělá to, co dělá.
- Lidi, dybyste chceli nechát zahrát z vobecního rozhlasu k životnímu jubileu, dondite na vobce, nebo mě řeknite a my to pro Vás zařídíme.
- V březnu se měl vypustit na voběžnú dráhu nové vesmírné dalekohled Jamese Webba, keré měl nahradit ten Hubbleův. Měli bysme tak možnosť dohlídnót až tam, kam nám to umožníjót tý fyzikální možnosti. To je šak kvůli sôčasné situaci vodložený. Beztak se tí vlivní bójijó, že bysme jim pak viděli do karet a mohli vodhalit tó jejich nekaló hru.
- Mysim sem už vo tem psál, že sme dostali dost' peněz na sadění zeleně vokolo dědiny. Dali nám na to necelých 24 miliónů!!! Dybyste nevêděli, tož jeden dorůstlé strom dokáže vyrobit za rok 120 kilo kyslíku. To je dost' na celé rok pro dva lidi! Panečku, to se tu ale bude jedná dýchát.
- No, voni stromy né enom že vyrábijó kyslík, ale voni zamezujó kraválu, zlepšujó kvalitu vody, bránijó erozi a só přírodní klimatizacó. Dokážó až vo 30 % snížit teplotu vokolo baráků, pokád' je teda nikdo nepokáci.
- Blokli sme koncem března kulturák na velikonoční dílny. Tož uvidíme esi jich budeme moci udělat a konečně se zejít vobsobnê. Dyby neco, tož se to zavčas dozvíte.
- Co ale můžeme udělat je to, že začátkem dubna uklidíme vokolí vobce vod toho bordelu, co tam nemá byt. Pokád' nebudeme moci it spolem, tož pudeme každé zvlášť.
- Doporučuju it zjara do našeho parku. Vosadili sme tam na podzim spóstu cibulek jarního kvítí. Tož se nezapomeňte na tó krásu dojít podívat.
- Žepře je potřeba znova vysvětlit to vo tech vodpadech. Bude se počítat enom ten komunální - to je ten, keré dáváte do popelnice. Pokád' ho šak protřídíte a dáte bokem plasty a papír, budete ho v ní mêt nakonec míň. Plasty a papír zanesete do tech barevných kontiřů po vobci, nebo nêlepši na sbêrné dvůr - ten se do toho počítání počítat nebude.
- Tož sem vám zasé jel po tem Brně a na bulici Nový sady sem čučel jak puk. Přectvate si, že voni tam majó mezi kolejama tech šalin zasaděnú trávu! Mysim se u nás nekdo inspiroval tem jednem filmem, kde se povídá: „Když voni kachličky, my brizolit“, tak u nás platí, že: „Když voni trávu, my kameně!“
- Vypadá to, že tí hustopečtí tó vlaková stanicu Šakvice dovo-pravdy přemenujót na Hustopeče – dolní nádraží. Měli kolem toho jakósi anketu a tam jasnê dali najevo, že to tak chcó. Tož uvidíme esi to nakonec schválíjót. Snád' nám nebudó chcet zebrať aj našu zastávku u kolchoza!
- Podařilo se nám pořídít nový divadelní kulise. Voni só teda ale starý, budem jich muset trochu pospravovat. Pavlovčáci jich měli v Sokolovni a chceli jich vyhodit. Tož sme neváhali a vzali jich. Dybyste nekdo chceli vyhazovat neco starýho, nepotřebnýho ale pěknýho, tož nám déte vědět. Byla by to škoda a my to beztak využijem.
- Na Luži sme trochu pospravovali ten dřevěné domek. Už by tam nemělo zatíkat. Včil se budeme enom těšit na to, až nám tam neco tí noví hořeři (nájemníci) uspořádajó.
- Byl sem docela smutné, že se kolem toho workoutovýho hřiště vysekalo všecko křovisko. Asi se chcó, tí co tam budó chodit, vo to víc přêdvádêť. Dobrý ale je to, že to chábí tam bude podrůstat!!!
- Byly tam aji takový pěkný kočičky. Tož, ale mysím ten keř, žádný tý dvónohý! Kdo ste tam na ně chodili, tož máte po ptákách. Včil si pro ně můžete tak zajet do Hustopeč k Michalovi. Von jich tam má taky, celé rok, voni mu totiž nevopadávajó.
- Tož zasé podruhé. Dófám, že se brzo zendem. Pááá

(TD)

STRÍPKY Z MINULOSTI – NAŠE ŠTARVICKÉ ZEMĚDĚLSTVÍ

ČÁST ČTVRTÁ – „ZKOUŠKY Z DOSPĚLOSTI“

Ovšem do dospělosti bylo ještě hodně, hodně daleko. Nicméně v našem případě a určitě také mnohých z vás, bylo období našeho dospívání a utváření charakteru na středních či učňovských školách jaksi přeskočeno a my byly vrženy rovnou do „dospělosti“. Alespoň, co se kolektivu a práce týká...

Dnes, po bezmála šedesáti letech, si dovoším popsat naši tehdejší situaci, včetně uvádění jmen. Vše je dávno promlčeno a mnozí z nich dnes už nežijí. Vždyť je to daleko přes půl století. Tak tedy, jak jsem se již mnohokrát zmínila, naše ročníky byly v rozhodování volby povolání velmi limitované. Pro chlapce byla jakáž, takáž volba. Mohli nastoupit na dvouleté zemědělské učiliště do Hustopečí a potom se uplatnili jako traktoristé. Druhá možnost byl tříletý učební obor opravář zemědělských strojů a to v Želešicích, anebo v Moravských Budějovicích, což byl i případ mého muže, jak jsem se již také dříve zmínila. Další nabídka pro chlapce byla do ostravských dolů. My děvčata jsme možnost nějakého vyučení neměla. Jen snad to dvouleté učiliště v Hustopečích, jež žákyně stejně chodily pracovat do JZD Hustopeče a po jeho absolvování děvčata čekala práce na poli. Rodiče za nás rozhodli: „že než chodit dělat v Hustopečích dva roky zadarmo, tož to možoť ty děcka dělat u nás za peníze“. A bylo vymalováno. Rodiče si neuvědomili, že přece jenom by nám ty dva

roky učiliště prospěly a trochu by se nám to nedospělé tělo pošetřilo, než rovnou nástup do plného každodenního nasazení. Takže z našeho ročníku jsme čtyři děvčata pocházející ze zemědělských rodin musela hned po opuštění deváté třídy základní školy, tedy ve svých patnácti letech nastoupit do rostlinné výroby našeho místního JZD. Dovolím si zveřejnit jména, snad se na mě spolužačky nebudou zlobit. Vezmu to podle narození: Marie Šafaříková – Hověžáková, Anastázie Šebestová – Hověžáková, Anna Kostrhounová – Haluzová a Božena Kynická – Kynclová. Nastoupila s námi i Vojtěška Němečková – Zemková, která však brzy mohla přejít do Drůbežářských závodů Velké Pavlovice, jelikož v JZD již pracovala její starší sestra. Můžete si myslet, co to ještě na konci školního roku s námi dělalo. Jak jsme kolem sebe „kopaly“ a snažily se nějak vymanit, leč bezvýsledně. Dva roky před námi, v roce 1962 se bránila jedna žačka dokonce pozváním domů redaktora týdeníku Nový život a rodina s ním udělala rozhovor. Tento dvoustránkový rozhovor vyšel v týdeníku pod velikým tučným titulem: VÉRKA JE ZAJATA. A ono to pomohlo. Dotyčná, mimochodem výborná žačka šla studovat ekonomickou školu. To by se však nemohlo povést všem... Mým přáním bylo jít s kamarádkou Jitkou Kadrnkovou na učební obor plastikářka do Napajedel. Byl to učební obor pro Gumotex Břeclav. Bavila

mě chemie jako Jitku, což v tomto oboru bylo požadováno. Jenže pro mě, zakázáno! S Tájou (zkráceně Anastázie), jsme byly v odmítání, jak já říkám „totálního nasazení“ dost vytrvalé a přinesly jsme novou přihlášku do sborovny. Leč hned na druhý den jsme byly předvolány do ředitelny, kde na nás znovu čekal předseda JZD, tehdy to byl pan Antonín Zbytek s naším tajemníkem MNV panem, vlastně soudruh, Josefem Kohoutkem a bylo politické školení. To nám dělal především soudruh tajemník, protože pan Zbytek byl takový veliký a řekla bych tichý dobrák. Však také dlouho předsedu nedělal. Říkalo se, že je „moc měkké“ a tedy pro mnohé pracovníky byl moc shovívavý. Oba tito muži byli z Hustopečí. Další a poslední naše přihláška byla tedy do zemědělství a to do Velké Bíteše na učební obor – ošetřovatelka drůbeže. U nás totiž byla drůbežárna, tak jsme si se Stázkou říkaly, že nebudeme muset na pole, kterouž těžkou práci jsme z domu dobře znaly. No a také, jak to mládež dodnes láká, dostaneme se z domu do „světa“. Hned nato jsme byly opět na koberečku a bylo nám vysvětleno, abychom na to zapomněly, protože drůbež, lépe řečeno slepice u nás nemají budoucnost, slovy „Děvčata! Mějte rozum!“ Snad tomu čtenář nebude věřit, ale abychom daly pokoj „a měly rozum“ byla nám oběma dána na poslední vysvědčení ze školy, tedy z této deváté třídy, známka dostatečná z matematiky. To abychom se styděly někam hlásit. Bylo to účinné, protože nás to rozbřečelo, potom našťvalo a týden po ukončení školy (zrovna jsem slavila patnáctiny a Boženka je dovršila až v září), jsme už stály u místního transformátoru s kbelíky v ruce a čekaly, až nám skupinář vyměří úseky pro sběr raných brambor. Však hořkost ze čtyřky jsem nespokla nikdy a dlouhá desetiletí jsem se s tím nikde nepochlubila. Dnes je mi to už jedno. Už si to, jak vidíte, troufám bez bolesti napsat veřejně na papír... V pozdějších dobách při vzpomínání na naše mládí se tatínek vždycky rozplakal. Pracoval tehdy, jak jsem se již zmínila ve funkci skupináře a zrovna on nám vyměřoval úseky pro sběr brambor. Říkával, že mu takových děcek bylo moc líto a tak i když byl vždy veliký poctivec, tu si trochu zašvindloval a vyměřil nám nováčkům o nějaký krok kratší úsek, než ženám, abychom se pomalu dostaly do tempa... Mojí mamince ale čtyřka z matematiky nedala přes letní měsíce spávat. „Přece ty děvčiska neměly nigdá štvěrku, tož jak je možný, že ju mají na vysvědčení, dyž vycházíjo školu?“ Tatínek ji uklidňoval svým známým rčením „Nech to plavat, dyť je to jedno, stejně musijó dělat a nikomu nigdá to vysvědčení nebudó ukazovat“. Jenže



Rok 1964 – 9.A, ročník 1949 vychází školu:

Chlapci zleva: Martin Hübner, Oldřich Buchta, Jan Potůček.

Devčata zleva: Anastázie Šebestová-Hověžáková, Vojtěška Němečková-Zemková, Zdeňka Hověžáková-Krejčí, Anna Kostrhounová-Haluzová, Jitka Kadrnková-Doláková, Božena Kynická-Kynclová, Ludmila Nesvadbová-Krupicová, Marie Šafaříková-Hověžáková.

jak se práce trochu uvolnily, maminka se poslední prázdninový týden vydala do školy do Hustopečí. Řekla si, že už ve škole někdo bude, aby jí pověděl, kde by našla soudružku učitelku matematiky K..., která nás tak nadělila. A oni jí pověděli a ona hledala, až ten bytový dům našla. Bylo to až někde za Lipovkou, kde maminka nikdy doposud nebyla. To ji však neodradilo. Zazvonila, soudružka učitelka otevřela, maminka pozdravila a představila se. Na dotaz oné učitelky, co si přeje, odpověděla rovněž otázkou: „Ná soudružko učitelko, řekněte mě prosím vás, proč ste to tem děckám udělala? Dyž už musijó dříť od rána do večera, tož proč jich má byt eště haňba za štvorku, dyž nigdá žádnó neměly a z matiky jim vycházelo neco málo přes dvojku?“ Ona celá červená na to: „No ale proč se nebránily, proč něco neřekly?“ Maminka se už nerozčilovala, pěkně za nás poděkovala, a když odcházela, tak se na chodbě střetla s naším tajemníkem. Jak říkala, krve by se v něm nedořezal, jak byl překvapený. Jen vykřikl: „Jéé Růženko, kde ty se tady bereš?“ Maminka také velice překvapená jenom odpověděla: „Ahá, tož tak je to! Už je mě to jasný, vy tady béváte ze soudružko učitelko v jednom baráku...?“ A šla na autobus. Byla ráda, že se na tuto po všech stránkách pro ni nelehkou cestu vypravila. Měla jasno a cítila takové zadostiučinění, že oni teď také ví, že ona ví...

O podobných věcech by se dala napsat opravdu dlouhá kapitola. To nemám v úmyslu. Ale protože žijeme stále ještě na vesnici, ráda bych v tomto článku popsala tehdejší práci v zemědělství pro vzpomínku, jak ji tehdy, v šedesátých letech minulého století lidé každodenně žili. Dnes už je totiž všechno jinak a tyto práce zanikly. Lidé odvykli těžké zemědělské práci. Nemají důvod něco pěstovat a namáhat se, když je všechno v supermarketu. A za pár korun. Všude kolem nás vidíme zanedbané, opuštěné zahrádky a vinice – naši někdejší chloubu...

Ona, ta těžká dřina pro patnáctileté holky, kdy jak vzpomínám, jsem se večer pod peřinou modlila, aby mě dal Pán Bůh na druhý den sílu a já všem stačila, nebyla vůbec lehká. Už v patnácti jsem zakusila, co je to „houser“. Na záda jsem byla vždycky slabá. Nelehkou práci nemyslím jenom vinohrady, které se stříhaly i v patnáctistupňovém mrazu. (Dnes se také stříhají, ale nemáme takové mrazy a sněhové závěje). Ženy, tehdejší družstevnice jistě vzpomenete? Chodily jsme ve velikých galoších, do nichž jsme obouvaly boty „důchodky“ ještě omotané novinami, aby nohy nepromrzaly ve vysokém sněhu. Oblékaly jsme tehdejší „funkční prádlo“, které bylo těžké a skládalo se s mnohých svetrů, silných punčocháčů, tatínkových podvlékaček a tepláků, na které se oblékal nelehký kabát zvaný „vaťák“ v jehož náprsní kapse jsme uchovávaly na

prsou svačinu, aby nám nezmrzla. Hlava se balila do více teplých šátků. (Všechno dobře popsal spisovatel Jan Kostrhun s Podivína pod názvem „Nevěsty z Moravy“. Jako by nám stál za zády. Poslech této nahrávky, kterou mi věnoval můj syn, mě vždy rozpláče). Celodenní vynášení nad hlavou nastříhaného „rýví“ ven z vinohradu na hromadu. Kopání v zarostlých vinohradech, kdy se „slak“ motal na motyku, protože v našem JZD se pěstovalo mnoho různých plodin. Proto se do vinohradu chodilo, až napršelo a v jiných plodinách se nemohlo kopat. Dále vinobraní, kdy se s každým naplněným a našlapaným kbelíkem šlo až „na přechod“ a tam podávalo na vůz k vysypání. A všichni víme, že sběr hroznů není otázka dnů, ale týdnů. Tehdy bylo vinohradů méně, ale tato práce se prolínala se sklizní řepy – cukrovky. Dnes už je to všechno přece jen zmechanizované, i když práce v zemědělství není a nikdy nebude lehká, natož doceněná. A což teprve zmíněná řepa cukrovka! To byl také oříšek. Hned první jaro, to mi ještě nebylo zdaleka šestnáct let, už nám každé bylo vyměřeno pět tálků řepy – asi 1 hektar. Moje Zdena, která mi dnes tolik chybí, při našem vzpomínání často „zabrousila“ na onu řepu. Vzpomínala, že když se jednou v podvečer pro mě stavila, že „pudeme ven“, já jsem jí řekla, že se půjdu nejdřív podívat na Zajecka. Máme už vyměřené další táčky řepy k jednoci, tak ať jde se mnou. Když jsem našla svoje čísla, byly to dva táčky, každý kolem 20 arů a prohlásila „Vidiš? Toto je moje! A podivě se, jak je celý rolí vod prostředka zarůstlý! Samá vovsica a mušec! No to se mám nadřít!“ Zdena řekla, že při pohledu na ty latifundie nedokázala pochopit, že to vypleju. A musela jsem a sama. (Samozřejmě nejen já). Od rána do noci, nepočítaje čas, protože všechny přidělené táčky musely být do určitého data obdělané. Počítalo se s tím, že všichni rodinní příslušníci půjdou každou svou volnou chvíli do řepy. Kdo měl někoho z rodiny v živočišné výrobě, anebo v průmyslu, měl pomoc. To

nebyl případ můj a mnohých dalších. Maminka totiž měla ještě o dvacet arů víc jak já – 1,20 ha. Neměli jsme nikdy žádnou pomoc, protože tatínek byl do večera v rostlinné výrobě zaměstnan a přijel na kole po 18 hodině večerní pomáhat. Poslala jsem ho za maminkou, protože doma na ni čekala ležící stařenka, stařeček, čekající na večeri, druhá dcera – školačka a opatření

domácnosti... Po druhé okopávce řepy, vysmítání, okopání a ožnutí vinohradů dozrálé meruňky. Tahání dřevěných žebřů – dvojáků, dřevěných beden naplněných meruňkami a nošení na vůz. Lezení nás mladých po stromech a trhání do klínů. Raději jsme lezly po stromech, abychom nemusely tahat žebř. Tehdy jsme ještě dokázaly bez pomoci vylézt na strom. Zde vzpomenu také jeden z mokrých roků, kdy meruňky oranžové, jako pomeranče svítily na přeplněných stromech a chodila bouřka za bouřkou. Třeba pětkrát za den. Meruňky ale nečekaly. V pláštěnkách, v gumákách obalených blátem, s vodou a blátem nasáklými bednami a žebři jsme v sadě „Pod okolese“ střídavě trhaly a schovávaly se pod vůz... Další nelehkou prací pro nás děvčata bylo také třídění okurek u el. třídičky. Sice jsme byly rády, že nemusíme být celý den na tom slunečném výpeku a máme konečně pracoviště pod střechou. To bylo ve dvoře na již dříve zmiňované dvápadesátce. Bavilo nás chodit na stejné místo, jako „do práce“ a ne každý den pěšky a s ohnutým hřbetem celé dny okurky sbírat, jako ostatní ženy. Ale práce pro taková děvčátka to byla věru těžká. Spočívala ve stahování pytlů plných okurek z vlečky a pomalém vysypání každého pytle na pás třídičky. Denně jsme dělaly snad tři, na vysoko naložené fůry. Už opravdu nevím. To už si přesně nepamatuji, ať mi čtenář promine. U nasypání byla dvě děvčata, ale když některá chyběla, nasypala jedna. Bývalo to často, protože někdy musela některá na jiné pracoviště, anebo z jiného důvodu. Práce to byla rovněž úkolová, tedy placena od vytříděných metrů, tak jsme se činily, abychom si co nejvíc vydělaly. To jsme se potom chlubily, že s výplatou nejdeme pod tisíc korun. Vždy se to na tu tisícovku, samozřejmě měsíčně dotáhlo. A to bylo co říct. To však bylo jenom u třídičky. A to tedy byla makačka, zápasit celý den s plnými pytli. Šest dnů v týdnu. Dělala se ještě i sobota. Děvčata u třídění to měla snad ještě horší. Bedny byly dřevěné vážící 5 kg a plná bedna tedy vážila 30 kg.



Dožínky JZD 1971? - Jiřina Drbolová-Kujová předává kytičku mechanizátorovi Ladislavu Ovískovi.

„Štosovaly“ jsme čtyři na sebe a to byly daleko vyšší bedny, jako jsou dnešní „pěčka“... Takže tělička a nedorostlé páteře dostávaly opravdu zabrat, protože většinou si naplněné bedny odnášela a štosovala každá sama, jinak by se nestíhalo. Pracovní místa se každý den posouvala, abychom se na konkrétním místě prostřídaly. Třídilo se na velikosti 1 – 4 a přerostky. U velikostí 3, 4, a přerostky byl největší fofr. Bedny se velmi rychle plnily, tudíž se každá stojící na tomto místě pořádně natahala. Víím, že jsem tuto práci dělala ještě v sedmém měsíci těhotenství. Tehdy se nikdo nad tím nepozastavil, natož, aby taková mladá děvčica dostala lehčí práci. Když už jsem se zamotala do toho těhotenství, tak musím vzpomenout podzim 1968, který se velmi podobal letošnímu. Déšť, plískanice, mlhy. Každá jsme samozřejmě měly nejméně hektar řepy a každou řepu několikrát v ruce. Vytahat, naházet na hromadu a každou znovu do ruky a srpem useknout a hodit na další hromadu. Tehdy byl už také pořízen kombajn a osekač chrásty, takže některé tálky se začaly sklízet mechanizovaně. Chrast byl osekán, jenže ouha, přšelo a přšelo a kombajn nemohl do řepy. Tak ji vyorali pluhem a my jsme chodily, vyoranou řepu vykopávaly motykou, otloukaly od bláta, napichovaly na srp, nebo rukou dávaly do kbelíků a nosily na vlečku, nebo na pás. Byla to práce velmi zdoluhavá už i za ranních přímrazků. Jen jsme se tak po polní cestě v gumákách klouzaly v mlze na naše Zajecka ještě celý listopad. „Naštěstí“ jsem dostala horečky a od poloviny listopadu jsem byla nemocná a doma v teple. Když jsem přišla po týdnu na kontrolu k lékaři, on se na mě podíval a ptal se, co teď v té mlze můžeme na tom poli dělat? Jak slyšel, co vlastně děláme, začal mě přesvědčovat, že určitě ještě kašlu. A já husa hloupá zase, že né, že už je mě dobře. Trvalo mu to, než jsem ho pochopila. No a za tři týdny 12. 12. jsem už měla kluka, jako buka... Omlouvám se. Nechala jsem se unést. Ale jistě některé čtenářky, které to také prožívaly, vzpomenu. Také práce v živočišné výrobě, dojičky, krmiči, práce tak zvaných koňáků a další, byla velmi těžká a namáhavá. Vše se dělalo ručně. Ručně nakládali krmení na vůz a zase v krávině krmiči a dojičky nakládali z hromady vidlemi na vozíky ke krmení. A zrovna tak hnůj a nastýlání atd. Co se koňáci našlapali za pluhem po vinohradech. To bylo kilometrů a vydané síly. Mechanizace tehdy byla velmi malá. To by mohl popsat někdo, kdo byl zase u této práce. Já jenom víím, že když jsme v pozdějších letech, až byly dovolené, v zimě zaskakovaly za zaměstnance u této práce, necítila jsem ruce, když jsem jela domů z krávin na kole... To jsem ale hodně, hodně moc odbočila, nebo lépe řečeno přeskočila naše dospívání. I když byly jsme vůbec dospělé? Vdávaly jsme se v 18, v 19, no nejspíše do 20. Nám to však

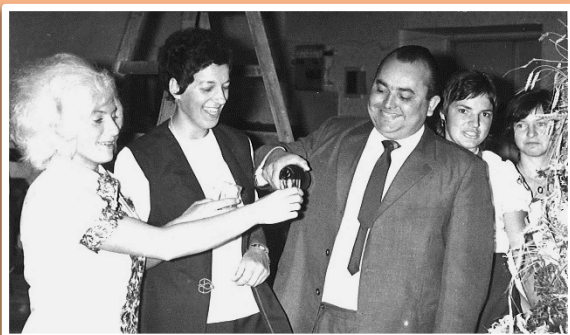


Dožínky JZD 1971? – Starovičky.

Zleva: Jiřa Drbolová-Kujová, Marie Šafaříková-Hověžáková, Ludmila Najmanová-Doláková, Ludmila Kostrhounová-Dostoupilová, Bohumila Šmerdová-Šafaříková, Zdena Polachová-Straková.

tehdy vůbec nepřípadlo, že jsme nějak mladé. Makaly jsme od patnácti let a vidiinou tehdy každé z nás byla rodina s dětmi. Po čtyřech letech této práce jsme snad dozrály... Ale zpět k našim začátkům. Opravdu jsme si už od těch patnácti let pomalu na všechno zvykaly, utužily se a později nám to ani nijak nevadilo a škola nám vůbec nechyběla. Ba naopak. Užívaly jsme si legraci a chytaly rozumy od vdaných žen, přičemž jsme si dělaly i z nich legraci, aby nám ta práce lépe ubíhala. Chodily jsme do čety s ženami o generaci staršími, tedy i s mou maminkou. Když jsme si dělaly legraci a ledasho napodobovaly, říkala paní Božka Ovísková (maminka dnešního předsedy družstva KLAS a zároveň babička našeho grafika Vlastika), která byla také v naší četě: „Dobře, že jich tady máme! Toto só komediantky, to není možná, co my se s něma nasmějeme. Aji nám tá práce s něma víc ubíhá. Je to samá noha a ruka. Ná budó z toho negdy ženský?“ A mé mamince jednou řekla: „Ty, Růžo, dyť se na to podívej, co tá tvoja děvčica umí za ksichty a co si navyměšlá! Tys ju měla dat k divadlu a né do kolchozu. To je vyložená herečka!“ A maminka řikala: „Nó baže, dyť je to Severínka“. (Předzdvíka po předcích). Nikdo z nás by si tehdy nepomyslel, že v padesáti opravdu začnu s divadlem blbnout... Nikdy nezapomenu, jak jsme jednou všichni kopali „Pod okolese“ v bramborách. „Tý herleple byly tak strašně zarůstly, že se nám slak motal na motyku a eště k temu bylo mokro. My sme brblaly a tetička Přerovská prohlásily: Ná děvčata, tož si zazpívejme písničku, kerú si dáme? Dyť bytme rádi, že máme prácu... Myslely sme, že tetičku zežerem.“ (Tetička pocházela z V. Bílovic, nebo ze Žižkova či z Rakvic? Proto to ú.) Co nám tuto práci zpestřovalo? Třeba takové dožínky. To bylo něco pro nás. Na to jsme se velmi těšily. Ne-

jen na dožínky, ale také na tu náročnou přípravu. Do toho nás zasvětila četa starších svobodných děvčat. Dovolím si zveřejnit jejich jména. Byla to Marie Němečková – Pohanková, Jindra Babáková – Myšková, Marie Malinková – Latynová, Emílie Malinková – Charvátová, Marie Šafaříková – Smutná. K těmto dožínkovým aktivitám se přidávaly také studentky ekonomie pro naše družstvo, které měly prázdniny a brigádníčky. Milena Tomková – Panicová a Antonie Drbolová – Dubšová. Později k nám přibyla také její o dva roky mladší sestra Jiřina Drbolová – Kujová s Františkou Pecúchovou, které přišly také rovnou ze základní školy. Tehdy se přistěhovala do Staroviček rodina Chovancova a nejstarší dcera Marie později provdaná Holacká, patřila také do naší party. Moje sestra Alžběta Kostrhounová – Náhlíková, která také studovala zemědělskou ekonomickou školu, zase o prázdninách obstarávala výkupnu meruněk a okurků umístěnou v naší stodole. To bylo však o nějaký rok později. Je ode mě o čtyři roky mladší a já už tehdy byla na mateřské. Takže i družstevní studentky se o prázdninách uplatnily... Dožínky jsme s partou starších děvčat absolvovaly hned v našem prvním roce po vyjití ze školy, v roce 1964. A to jsme „mrkaly“. Dva dny předem byly od Jindry Babákové do družstevního sklepa přineseny dřevěné necky a do nich nalita voda. To vše se samozřejmě dělo po pracovní době, která tehdy byla následovná (dovolím si malé odbočení): Ráno v 7.00 sraz na stanovišti, odkud se pěšky vycházelo do polí. Pracovalo se do 10.30 hodiny, kdy jsme všechny v houfu pochodovaly z pole domů vařit oběd a nakrmit domácí zvířectvo. (My holky, když nebylo mokro, jsme jezdily na kole). Ve 13.30 hodin se opět vyráželo ze stanoviště do polí, kde jsme pracovaly do 18. hodiny. Potom domů



Opět rok 1971? – vpravo dožínkový věnec, předseda JZD Jan Sedláček zavdává děvčatům. Zleva: Marie Šafaříková-Hovězáková, Jiřa Drbolová-Kujová, v pozadí Ludmila Kostrhounová-Dostoupilová a Zdena Polachová-Straková.

a na záhumenek (vlastní pole), nebo do záhumenkového vinohradu, odkud každá asi po dvouhodinové práci spěchala opět domů k nakrmení zvířectva i členů rodiny. Ženy byly „na nohách“ nějakých 18 hodin denně a těch kilometrů co naběhaly, protože se tehdy po celém starovičském katastru chodilo pěšky. A cesta se dělala 4x denně. Pracovalo se i v sobotu, ale jen do 13 hodin. Nám samozřejmě rodiče dali někdy večer trochu volno... Vráťím se zpět k oněm neckám v družstevním sklepě. Z pole bylo přineseno nažaté obilí, které bylo vyhlédnuto coby nějaký zbytek „na óvrátí“. Když se setmělo, starší děvčata nám rozdělila ulice a vyslala nás do zahrádek na kvítí. Tehdy jsme opravdu kradly. Ne, že bychom tetičkám v zahrádkách udělaly paseku, ale sem, tam jsme řízly květy do kytic. Ovšem dnes bychom nepochodily! V málokteré zahrádce najdeme květy k řezu. Dnešní předzahrádky zdobí ve velké míře kamení, které jsme tehdy vybírali a ze zahrádek odstraňovali. Dnes se naváží. No každá doba nese své. Máme ale také hezké zelené zahrádky, krásně upravené skalky, leč letní rozkvetlé zahrádky plné květin téměř vymizely. Těžko bychom hledaly do kytic. A vidíte, tetičky při té těžké práci na

dědině dokázaly ještě pěstovat květiny pro vůni a k potěše oka... Necky se tedy zaplnily různobarevnými i polními květinami všeho druhu. Na druhý den odpoledne bylo „v presózi“ veselo. Pletly jsme totiž dožínkový věnec z obilních klasů, prokládaných polním kvítím pro předsedu JZD. Z květů ze zahrádek jsme vily kytice pro ostatní funkcionáře družstva,

které jsme také prokládaly klasy. Když jsme v roce 1964 spoluchystaly tyto pro nás první dožínky po škole, vedení družstva a tak zvané THP (technickohospodářští pracovníci) se skládalo z těchto mužů: předseda – Antonín Zbytek, agronom – Oldřich Drbola, ekonom – František Benda, účetní – Cyril Sojka a Jan Škrobák, zootechnik – Miroslav Kadrnka, skupinář – Ladislav Malinka a František Kostrhoun, mechanizátor – Ladislav Ovisek, skladník – Konstantin Sadílek. Pro tyto všechny jsme připravovaly kytice. V předvečer dožínky, tedy v pátek, což jsme my děvčata už měla pro tuto akci odpoledne volno, zaparkoval před sklepem „koňák“ Jaroslav Prát – svobodný muž, s vozem „platoňákem“ (vůz na gumových kolech) taženým párem koní. Ve voze byly připraveny lavice k sezení. Nebo že by to byly jenom bedny? To už si dnes opravdu nepamatuji. Nazdobily jsme společně pentlemi a kytičkami vůz i koně. Jarovi jsme přišpendlily voničku z kvítí, naložily na vůz všechny kytice a sebe. Jara švihl do koní a uháněli jsme pro „stréca Beneša“ – Františka Kadrnku na naši Zajeckou ulici. Stréc Beneš vzal svou harmoniku, vylezl na vůz a se zpěvem, jucháním a zavdáváním, za doprovodu této nezbytné harmoniky jsme jezdili po dědině a sbírali jednotlivé funkcionáře. Každý dostal kytici s vínem a na oplátku nevylezl na vůz s prázdnou. Každý vzal svůj vinný mok, nebo něco ostřejšího „na košť“. Teprve až jsme všechny posbírali, jelo se do Dědiny, na č. 52 – do domu,

kde tehdy JZD sídlilo, pro předsedu a agromoma, kteří nás tam očekávali. Povíňovali jsme jemu i agronomovi a poděkovali s předáním dožínkového věnce za zdárný průběh žní. Naše veselí většinou končilo za raního rozbřesku na dvoře Mir. Kadrnky nebo Ladě Ovíska. Náš kočí ovíněn volal „Benešu, a včil tó moju polečku! STÁVĚLI TESAŘI (valčík)... Věnec byl potom po dožínkách zavěšen „v síni“ tedy v chodbě na č. 52 ke stropu. Sobotní večer patřil dožínkové zábavě. Naše první dožínky, coby družstevnic, se konaly ve společenském domě v Hustopečích. Tehdy jsme byly poprvé u muziky. A zrovna v Hustopečích! Vzpomínám si ještě také na dožínky, kdy jsme byly děti školou povinné a tyto dožínky byly jistě mnohem slavnější, protože bývaly na dvoře oné dvá-padesátky. To už byli také rodiče v JZD a my děti jsme tam mohly večer chvíli „vobskóňat“. To by mohl sepsat třeba Franta Kadrnka, jak to bývalo, protože je starší a může toho víc pamatovat. Já jenom pamatuji, že tam vařili v kotli guláš a že tam byl osvětlený „platoňák“ a na něm stáli chlapi a zpívali kuplety. Víím, že kuplety na příhody, které se v družstvu, anebo v dědině v daném roce odehrály, skládal a také zpíval náš soused mistr stolařský, Rudolf Mazůrek. S ním zpíval Ladislav Ovisek, Antonín Šafařík a Miroslav Kadrnka. Určitě u toho musel být stréc Beneš s harmonikou a stréc Fanoš Popovský s bubínkem. Nevím, ale víím, že tito dva nesměli nikdy a nikde chybět, zvláště ne u kdejaké neplechty. Byli to totiž dva „Francci“ z oněch proslulých pěti Františků narozených v roce 1900. O těch snad třeba zase někdy jindy... Byla jsem při oněch dožínkách přece jenom ještě dítě, ale tolik si pamatuji, že se všichni při tom zpěvu, jak se obrazně říká „váleli smíchý“. Ač se lidé hodně těžce napracovali, uměli se bavit a také se opravdu bavili. Jenom toho zpěvu, co se ještě za kuropění dědinou rozléhalo! Sladili si tím každodenní těžkou lo-potu...



Pokračování příště
Anna Haluzová



Důchodkyně při vinobraní, zleva: Kateřina Haluzová, Veronika Haluzová, Marie Florianová.



A důchodkyně při odpočinku: sestry Veronika Haluzová a Blažena Kadrnková.

1933

Výpisky z kroniky obce - 3. díl

v hostinci Františka Buchty čis.

38 a združení katolické omladiny

18. února pro školní dítky nezaměstnaných učična sbírka po obci vynesla 196 kg. mouky, 67 kg žita, které vyměněno za 46 kg. mouky, 176 Kč. na hotovosti, 20 kg ječmene, za který utrženo 15 Kč, 5 bochníků chleba a 9 litrů mléka. Podělováno ve škole 35 dítek po 20 dkg chleba denně.

15./V. započato s rekonstrukci silnice v obci v délce 800 m. Celkový rozpočet na rekonstrukci silnice činil 480 000 Kč. na který přispěla obec 22 % tj. 124 450 Kč. za tím účelem byl fond pro stavbu nové školy v obnosu 96 000 Kč mimo rozpočtovou částku, kterou měla obec složit za minulá léta 1931, 1932 a 1933 zrušen, převeden na obec a použito ho na rekonstrukci silnice. Rekonstrukci prováděla správa okresu Hustopečského. Upotřebeno na stavbu bylo 163 vagonů po 100 q kostkového kamene, vagonů lámaného kamene, 620 m³ vodního písku z Uherčic, 200 m³ hrubého písku ze Šakvic. Veškerý dovoz jakož i dělnické práce obstarali místní občané, což bylo vymíněno za obci na silnici poskytnutý příspěvek. Za dovoz 1 centu kamene ze stanice Zaječí placeno 1 Kč. Za dovoz 1 kub. m. písku z Uherčic včetně za písek 60 Kč. a 1 kub. m. šterku ze Šakvic 38 Kč. Veškeré překážky stojící provozu v cestě byli odstraněny. Sklep patřící Václavu Mazůrkovi čis. 17. stojící mezi hostincem Františka Buchty čis. 39 a sklepem Matěje Popovského byl obci za 1600 Kč. vykoupěn, šije sklepu rozebrána a sklep zasypán, poněvadž byla obava, aby neutrpěli sousední budovy. Studně stojící v okraji silnice stojící před domem Josefa Šafaříka čis. 19. byla zasypána a místo ni byla nová studně nákladem obce 1000 Kč. o dva metry dále k čis. 19. Vykopána, jelikož bylo všeobecné přání, aby studně

v tomto místě pro hojnost vody pro případ ohně neb nedostatku vody zachována byla. Přtkopy na tak zvaném „Vrchním konci“ byli zasypány, silnice rozšířena a pro odtok vody zřízeny podél silnice kamené rigoly. Po obou stranách silnice před kostelem byli též přtkopy zasypány a provedena kanalisace cementovými rourami.

3. září za účasti zemědělské rady Moravské a hospodářského spolku pořádala okresní jednota republikánského dorostu na Hustopečsku výstavu hospodářských plodin hlavně pšenice. Cenu zemědělské rady za vystavenou pšenici obdržel František Kadrnka čis. 14. Celá výstava přenesena na výstavu zemědělských plodin, ovoce, vína a zeleniny do Valtic pořádané dne 10. září 1933 spolkem absolventů státní rolnické ovocnářsko-vinařské školy ve Valticích za spoluúčasti okresní jednoty republikánského dorostu, združení lidových absolventů a hospodářských spolků na okresích Břeclava a Hustopeče. Odměny na této výstavě obdrželi: Drbola Jan, starosta čis. 211, Popovský František čis. 127, Horáček Stanislav čis. 7, Kadrnka František čis. 14. Vzorků obilovin s obou výstav vyžádala si zemědělská rada Moravská všechny vzorky odměněných jmenovaných občanů pro zemskou celostátní výstavu pořádanou v roce 1934 v Praze. Ze Staroviček odeslali Drbola Jan, starosta obce čis. 211, Kadrnka Jan č. 5, Kadrnka František čis. 14 a Popovský František čis. 127.

8. října — Po třetí odbyvali se hody s politické rozdvajenosti a potírání se politických stran na dvě strany, a volení proto dle starých místních zvyklostí dvojí stárce (pořadatelé) Strana republikánské mládeže zvolila si stárky: 1. Kadrnka Antonín, 2. Drbola Václav, 3. Zemek Václav, 4. Kostrhon Antonín, kteří odbyvali hodovní veselí

stárky: 1. Haluza Václav, 2. Pecůch Antonín, 3. Šafařík Antonín, 4. Dostoupil Miloslav tato strana odbyvala opět hodovní veselí v hostinci Josefa Šmaka čis. 62. Hody vlastně politika naděla mnoho svárů, nepříjemností, udávání a soudních vyšetřování.

1934

5. května Josef Šmak postavil při svém hostinci nový taneční sál v rozměru 7 krát 12 m nákladem 16 432 Kč.

7. července počali žně a 17. července skončili.

22. srpna pro rodinné různice pobodal Josef Malinka čis. 39 svou manželku Marii v domě čis. 129 nebezpečně a sebe ránou z revolveru usmrtil.

3. září počalo vinobraní.

Kanalisace provedena v obci od silnice až po Hasičské skladiště. Cementové roury dodala fia. L. Krakane z Hustopeče za 4000 Kč. Obnos tento zaplacen byl z tržby za odprodané stromky po obci na obecních místech 2300 Kč. Zbytek doplatila obec. Na zavážku rour a járků přispěla obec 1000 Kč. Upraveny byli příjezdy na silnici v obci, ze zakoupených kostek, které po rekonstrukci silnice zbyly a zaplatila obec za kus 1 Kč. nehledě k velikosti jednotlivé dláždice. Při kostele u presbiteria učinila obec na svůj náklad železobetonové zabezpečení při základech a jeden železobetonový pilíř z venku postaviti dala, poněvadž se zdvo trhalo.

Zakoupen nový stojan za 800 Kč. k vodovodu, jelikož starý byl stále pokažen.

Přes celý rok bylo katastrofální sucho. Neuroda na píci byla 80 % až 90 % a na jiných plodinách 45 %. Brambory následkem sucha byli zvadlé a sklídilo se jich jen dobré semeno. K sázení se vů-

bec nehodí. Vzhledem k tomu poskytla Zemědělská rada Moravská pro naši obec osivo a to 100 q. 50 kg pšenice a 30 centů žita.

1935

Při soupisu ovocných stromů ku dni **1. Května** napočteno bylo:

368 jabloní, 264 hrušní, 1214 třešní, 38 višní, 513 švestek, 386 sliv, 3254 marhulí, 1145 broskví, 265 ořechů, dohromady celkem 7717 ovocných stromů a 935 rybízových a 345 srstkových keřů.

2. 3. a 4. května silný mráz až 8 stupňů poškodil vinice, ovoce vůbec žádné nebylo, úplně pomrzlo.

5. Října dány vchod nově zřízené věžní hodiny. Hodiny dodala firma František Moravus v Brně za 6.500 Kč. Na zaplacení hodin ponechali občané po dva roky na ně připadající částky z pronájmu obecní honitby. Opatrovatelem hodin ustanoven Jan Malinka č. 65.

Následkem sucha opětně žádné brambory nebyly a co bylo to ani k sázení nebylo.

1936

16./2. zřízena Civilní protiletectká obrana pro případ války jejímž velitelem jmenován František Brožek št. kapitán v. v. Řezeny čtyři odbory 1. organizační velitel Štěpán Kynický, 2. technický, velitel Václav Brožek, 3. záchraný, velitel Václav Najman a 4. samaritský velitel Jan Sadílek.

19./6. konal nejdůstp. D^or Kupka Josef, biskup Brněnský generální visitaci a sv. biřmování ve zdejší obci. Svátost biřmování přijalo 160 věřících. Od okázalého přivítání nejd. biskupa bylo na jeho výslovné přání upuštěno. Přesto však byl obecním zastupitelstvem a věřícími důstojně přivítán. Poněvadž fara právě nebyla obsazena o jeho pohoštění se přičinili biřmovanci i většina občanů dárky mezi sebou sebranými což řídili kostelní hospodář Václav Najman a

Tomáš Šafařík. Pohoštění pak připravili a obsloužili Leopoldina Brožková manželka šk. kap. v. v. s její matkou Marií Prokopovou, Žofie Drbolová, manželka starosty, Božena Najmanová, sl. Jarmila Kadrnková, Magdaléna Horáčková, Anastázie Tomková a Růžena Najmanová.

26./VI na školním výletě Rakvických školních dítek při převážení na přívozu u Nových Mlýnů potopilo se 31 dítek a 1 čeledín vezoucí dítky. Trvalo několik dní než všechny utopené dítky byli nalezeni. Jedno dítě vůbec nebylo nalezeno.

12./12. honební výbor pronajal obecní honitbu Františku Kadrnkovi veřejnou dražbou za roční nájemné 1000 Kč. Předchozí období byla honitba pronajata za roční nájemné 3920 Kč. Jeden kg zajíce prodával se za 4 až 5 Kč.

V Hustopeči postavena byla dvě družstevní obilní skladiště a pojmulí asi 100 vagonů monopolního obilí.

1937

1. ledna zrušena dáň z domácích zabijaček. Platilo se z jednoho prasete do 80 kg. 15 Kč, do 150 kg. 24 Kč a přes 150 kg 36 Kč živé váhy.

4. července odhalena slavnostním způsobem pamětní deska legionáři Jakubu Komosnému zdejšímu rodáku na obecné škole padlému na Ruském bojišti. Pamětní desku věnovali místní legionáři.

14. září zemřel ve 3 hod. 29 min. ráno star 87 roků 6 měsíců 7 dní první prezident republiky Československé T.G. Masaryk.

1938

25/5 projelo mnoho vojska ku obsazení hranic **24/9** vyhláška o všeobecné mobilisaci vyvěšena byla v naší obci v 5 hod. 30 m. ráno. Muži povinni vojenskou povinností do 40 let sešli se u pomníku padlých, kde se rozloučili a pak odjeli ke svým vojenským útvarům. Vojsko všech

zbraní projíždělo obcí po několik dní dnem i noci ku hranicím. Pohraniční obyvatelstvo z obavy před možnou válečnou srážkou stěhovalo se od hranic dále do vnitrozemí republiky. Byl to smutný pohled na ustrašené obyvatelstvo, jak projíždí na vozech, autech, kolech a ranci na zádech z nejnужnějšími potřebami asi po tři týdny. Postoupením uzemí Německé říši již připadla i Hustopeče okresní město, přesídlili veskeré státní úřady a české ústavy a sice: politická správa (hejtmanství) do Židlochovic, okresní soud a berní úřad do Klobouk u Brna, berní správa do Hodonína, reálné gymnasium české do Židlochovic, Rolnická a Občanská záložna do Vel. Pavlovic. Obvyklé týdenní a výroční trhy odbývají se nyní místo v Hustopeči ve Vel. Pavlovicích.

9. října vysvěcen nově postavený kříž nad úvozem na rozcestí mezi Rovinami, Okolesy a Novými horami. Kříž dala postavit sleč. Marie Mazůrková čís. 124.

27. října utvořením nových hranic zřízen byl v čís. 53 celní úřad jehož prvním přednostou jmenován byl Distl Josef ze Žibic, okres Mnichovo Hradiště Čechy. Dále zřízena posádka finanční stráže. Správce oddělení Švec František z Jaroměřic nad Rokytnou. Posádka finanční stráže: Čermak Frant. z Ivančic, Polínek Emanuel z Kunštátu, Mihula Josef z Býkovic, Basík Karel z Oslavan, Obramský Jaroslav z Přiboru, Liška Eduard ze Židlochovic, Žalůdek František z Padochova, Příkopa František z Bílé Lhoty.

Začátkem měsíce srpna vypukla jak u hovězího, tak vepřového dobytka slintavka a kulhavka, která tak řádila že jen asi čtyři krávy v obci nebyly nemoci postiženy. Uhynuli 3 krávy a 6 telat. U prasnic selata, která se lhlá v době nákazy skoro všechny uhynuli. Selat uhynulo několik set a která ostála, tak zakrněla. (P. Prátová)

Z osobního archivu rodáka ze Staroviček

Státní statek Valtice

Koncem března 1958 jsme museli nahlásit vedení školy podnik, ve kterém budeme vykonávat meziročníkovou praxi. Většina nahlásila ten podnik, který je tam vyslal. Já byl asi jediný, který tuto povinnost neměl. Vysnil jsem si, že by to měl být podnik někde na samotě, ne moc veliký, dost daleko od domova, ale zase ne tak moc, ale nemělo by to být nějaké JZD. Toto přání jistě dosti navivní jsem sdělil vedení školy. Pak jsem dostal rozhodnutí. Nastoupím s Honzou Holečkem, který byl o dva roky starší, na Státní statek Valtice. Smyslem praxe bylo zařadit nás na místa, kde sice budeme občas vykonávat manuální práce, ale zároveň budeme i řídit lidi na úrovni čtyř nebo skupiny. To byly tehdy nejnižší složky v systému řízení. Vedoucí těchto jednotek odpovídali za dodržení kvality práce a organizovali činnost v průběhu dne, podle měnících se podmínek. Zároveň vedli těmto lidem záznamy o vykonané práci neboli pracovní výkazy. Měli být pravou rukou agronoma.

Působení ve Valticích za zaznamenání stojí. Do plnoletosti jsem měl daleko, zrovna tak jako do naplnění mých představ o místě praxe. Bydleli jsme na zámku ve Valticích, který tehdy zrovna opustili pohraničníci a asi tři roky před nimi také uvězněné ženy-kolaborantky s fašisty. Měla tam být údajně zavřená i Adina Mandlová. Z prvních dnů našeho pobytu mám vedený deník, ale nebudu se k němu vracet. Bylo by to na dlouho. Ubytování bylo příšerné. Rozbitá okna, umývání pouze v lavoru, záchod byl sice v patře, ale otvorem v posezu nebylo vidět na dno. Při pomýšlení, že bychom tam mohli propadnout, jsme potřebu raději vykonávali v zámeckém parku. Celý zámek působil ponurým dojmem, byl totálně zchátralý. Přes zimu se tam nemělo jak topit, vlhké silné stěny byly stále studené. Několikrát nám v lavoru během noci zamrzla voda. Aby toho nebylo málo, tak starost o tuto ruinu měl pán, netroufám si vůbec říci kastelán, který měl místo pravé ruky kovový hák. To jsme zjistili za podivných okolností, až když nám vydával kbelík uhlí. Bylo uskladněno v jedné místnosti beze světla dole v podzemí. Vzal kbelík do pravé ruky, dvakrát jím přejel po hromadě uhlí, až se naplnil, podal nám jej. Místo dotyku jeho ruky jsme zírali na silný lesklý kovový hák, na kterém měl kbelík zavěšen. Nerad jsem se s tímto člověkem potkával, a když už k němu došlo, měl jsem jakýsi divný pocit ohrožení.

Vzpomínka na první kurz společenského chování

Na jídlo jsme chodili do Cihelny, což bylo místo, kde se někdy v minulosti těžila hlína na výrobu cihel, a možná i ta cihelna tam stála. Tehdy tam ale stály pouze dva dlouhé deskobaráky, kde byly ubytované Slovenky a také tam byla kuchyně s jídelnou. Na první oběd jsme přišli, jak bylo zvykem ze školy, s příborem zabaleným v bílém pytlíčku s poutkem a samozřejmě s umytýma rukama. Pak nastal výdej. Slovenky jsme ze slušnosti pustili před sebe a za chvíli se začali stydět za naši jídelní výbavu. Jak Slovenky přerušily práci, tak také přišly do jídelny. Žádný příbor, ale pouze lžice, oprýskané plechové talíře nebo kastrůlky. Do těch přišla nejdříve polévka a po její konzumaci další jídlo. Nebyl jsem žádná fajnovka, ale měl jsem dojem, že použité nádobí se vymývá dalším jídlem, dělalo se mně špatně. A ten hluk, spíše řev. Tam jsem poprvé slyšel od žen ta nejvulgárnější slova. Byla vyřčena jak v maďarštině, tak slovenštině. Ta maďarská si pamatuji dodnes. Méně otrlí lidé dnešní doby by asi zkolabovali. Po obědě jsme se nechťeně zatoulali do míst, kde byla ubytovací část. Abych vyjádřil opravdu to, co jsme tam viděli, musím užít slova bordel. Ale ve dvojím významu. Jednak tam byl velký nepořádek, ale také jsme pootevřenými dveřmi viděli, jak na čelech postelí visely vojenské sumky na zásobníky a samopaly. Nebylo jich zrovna málo. Netrvalo dlouho a věděli jsme, o co šlo. Pohraničníci vracějící se ze stráží rychle, aby je velitelé nepostrádali a zároveň pravidelně se věnovali pár minut přirozenějším zálibám, než ostraze hranic.

S odstupem času jsem si mnohokrát kladl otázku, zda těmto děvčatům, kterým bylo převážně kolem 20 let, v hodnocení nekřivdím. Náзор na první dojem změnit nemůžu, protože tomu tak bylo. Ale později mně jich bylo i líto. Děla ty nejhorší práce včetně chlapských. Hygienické podmínky měly katastrofální, teplá voda jim tekla minimálně a někdy dokonce i studená ne a musely si ji donášet. Neměly žádné šatny, převlékárny, místa na uložení osobních věcí. Prádlo si musely přepírat v lavorech. Děla se i v sobotu dopoledne, takže trochu více času na hygienu měly jednou za týden. Ale i toto poznání mělo pro moji budoucnost význam. Každé hodnocení je třeba chápat a vynášet v souvislostech.

Je pravda, že nejhorší práce, je práce s lidmi?

Ihned po nástupu, a to 2.4.1958, mně byla přidělena četa 11 lidí (6 žen a 5 mužů). Děla se veškeré práce, které přináší jaro. Byl zde úplně jiný systém organizace než v JZD. Přirovnal bych to k vojenskému způsobu řízení. Ráno přesně na čas všichni na nádvoří k rozdělení práce, vyfasování pomůcek, žádné diskuse o tom, co, kdo a jak. Na JZD by se diskutovalo, zda vzít malé nebo velké motyky. Tady dostal člověk do ruky velkou a šel. Po práci ji odevzdal a ráno dostal sice jinou, ale nabroušenou. Starší pracovníci nám říkali pane adjunkte, musel jsem rychle zjistit význam tohoto slova. Bohužel, bylo nám to k ničemu. Lidé v četě byly zvyklí na těžkou práci, ale až na malé výjimky žádní vzdělanci, měli pouze za sebou základní školu, nebyli vyučení v žádném oboru, o práci moc nepřemýšleli. Nakonec to bylo dáno i systémem řízení, který je nenutil přemýšlet, ale pouze vyžadoval plnění příkazů. Je také třeba vzít v potaz, že Valtice byly rakouské město, které bylo k ČSR připojeno až v roce 1920, ale v roce 1938 je zabrali Němci a okupovali je do roku 1945. Většinu obyvatel tvořili dosídlenci, kteří v původních bydlíštích patřili mezi bezmajetné a málo vzdělané. Neznám případ, že by sedlák z původní moravské obce šel dosídlit pohraničí. Nemělo by to smysl. Lidé z mé čety žili většinou systémem od výplaty k výplatě. Dost jich pilo, včetně žen. Denní výdělky se pohybovaly kolem 40,- Kčs. Nejvyšší výdělek jsem zaznamenal 58,76 Kčs. Je třeba říci, že hodinová mzda ve III. třídě, kterou ale nadřízení neradi viděli, činila 2,64 Kčs, nejvíce se používala sazba ve II. třídě, kterou si již ale nepamatují, ale myslím si, že byla o 40 haléřů nižší.

Z Valtic mám mimo jiných jeden velký zážitek. Správce pan Racek mě jednoho dne vzal na projížďku po katastru do své bryčky. Tehdy ještě neexistovala služební auta. Bryčka měla gumová kola, listové pérování, polstrovaná sedadla. Jezdilo se převážně, jak jinak, po polních cestách a bryčka po nich plavala jako na vlnách.

Táhli ji dva bělouši. Na předním sedadle seděl koč, který plnil také funkci nadkoniho, aby byl pracovně vytížen. S bryčkou se denně nejezdilo, někdy správce jezdil sólo v sedle. Tehdy jsme jeli i kousek po současné silnici z Valtic do Lednice. Je to ta známá kaštanová alej, která se nyní jmenuje Bezručova. Vrátil jsem čas o padesát let nazpět a představoval si, jak míváme lidi, jak je

vidíme pracovat na polích, dokonce i jejich oblečení. Byl jsem chvilku v Lichněstevských časech. Krajina kolem Valtic mě na dlouhý čas očarovala, tady se opravdu psala historie. Z nahladu sedadla bryčky to bylo úplně jiné vnímání okolí, než z dřevěné sedačky poskakujícího dřevěného vozu, nebo ze závěsu traktoru.

Koncem měsíce dubna mně bylo řečeno, že půjdu pracovat na Boří Dvůr neboli Gen-džu, což byla farma ležící asi 3 km jihovýchodně od Valtic. Honza Holeček měl zůstat ve Valticích. Než se tam přesunu, přeče jen uvedu malou část záznamu z deníku, který vypovídá o mnohém a zajímavou událost z posledního týdne.

1.4.1958. Nástup na praxi do Valtic. Bylo nám hodně zima.... neměli jsme kde spát, ani čím topit..... posléze nás ubytovali na zámku... nebyl tady záchod... kýbl uhlí stál dvě koruny.... spali jsme oblečení ve dvou podvlíkačkách.

3.4. První den pracovní... já jsem opravoval studnu.... práce za moc nestála, poněvadž se sprostě mluvilo.

17.4. Zase nic...ženský po nás házely brambory.

19.4. Byli jsme v kině...český film „Na konečné“...po příchodu z kina jsme zabili na pokoji myš...tento den jsem se naučil nadávat maďarsky... moje štěstí mít 25 korun, moje neštěstí, že mám pouze tři koruny.

22.4. neděle. Máme hlad, nemáme za co koupit chleba a do oběda je daleko...Honza je v kostele....čtu si Speciální pěstování rostlin.

Realita, nebo přelud?

Pondělí, posledního květnového týdne, poslalo mou a Honzovu skupinu do zahradnického areálu. Naše skupiny dostaly za úkol dolovat z krechtů řepu- sazečku, a připravit ji k výsadbě. Několik metrů od nás pracovala skupina slovenských děvčat pod vedením svého gazdy na přípravě pařeníšť. Po jedné přestávce a slovních kontaktech nás všech navzájem, se mě Honza zeptal, zda jsem si něčeho nevšiml. Nic podstatného jsem nezaznamenal. Práce bylo hodně, navíc ne moc zajímavé a k tomu špatné počasí. Ani nenaznačil, čeho jsem si měl všimnout. Až večer doma mně řekl, o co se jedná. Ve skupině Slovenek měla pracovat dívka tak zvláštní a hezká, že takovou ještě neviděl. Jeho slova jsem vůbec nebral vážně, každý z nás krásu chápe jinak. Již několikrát jsem zaznamenal, že naše parametry na vnímání něčeho pěkného jsou nastaveny rozdílně. Přesto ve mně vzbudil mírnou zvědavost.

Bohužel, na druhý den děvčata připravovala pařeníště směrem od nás, takže bližší zkoumání bylo znemožněno. Situace v náš prospěch se zlepšila až odpoledne, kdy děvčata postupovala směrem k nám. Zkoumání nebylo třeba. Již na vzdálenost snad dvacet metrů bylo zřejmé, že se mezi nimi nachází vyšší dívka, dokonce zvláštně se pohybující. Koordinace jejích pohybů, elastičnost, možná až noblesa, se nedala přehlédnout. Mohla být vysoká kolem 170 cm, což na tehdejší dobu bylo něco nevídaného. Musel jsem se hlídat, aby mé nenápadné pozorování nebylo tak nápadné, že si toho všimne i mé okolí. Všichni jsme byli špinaví, zablácení, na nohách holínky. Dívka na tom byla stejně. Přesto bylo znát, a to zřetelně, že každá část její postavy byla vyprofilována do optimálních rozměrů, pouze jedna horní část, do ještě lepších. Pak jsem zahlédl její obličej. Dal jsem Honzovi za pravdu. Byla to cikánka nebo nebyla? Krásné velké tmavé oči. Její pleť mě fascinovala, a snad musela i každého chlapa. Byla sice tmavá, ale ne cikánská, pro mě i Honzu zvláštní, kterou jsme u dívky viděli poprvé. Černé husté lesklé vlasy havraní barvy měly délku do poloviny zad.

Přišel večer, my dva kluci, každý ležící ve své posteli, jsme hodnotili zvláštní pracovní den, který byl za námi. Nepadlo ani jedno slovo o splnění, či nesplnění, pracovní povinnosti.

Honza si nahlas povídal o její zvláštní kráse, náskok dvou věkových let přede mnou, mu dokonce toto právo umožňovalo. Já jsem mu k tomu přizvukoval. Společně jsme nakonec přišli k názoru, že o ní nic nevíme. Opravdu by tak vypadala, jak ji vnímáme, i v civilních šatech, nebo dokonce v plavkách? Vždyť jsme ji neslyšeli ani promluvit. Jedna vyřčená věta odhalí o člověku víc, než hodina pozorování jeho zevnějšku. Ke vši účtě k našim děvčatům, spolužačkám, i děvčatům z okolních vesnic, jsme takový zjev viděli poprvé. Já ke svému věku určitě. Vyzařovalo z ní zvláštní, těžko popsatelné fluidum.

Honza ale z ničeho nic, nastolil jeden kardinální problém, obsažený v jeho další větě. Kdybych šel s ní na rande, musel bych vidět, jak se koupe a jak se umí nastrojít. Nic jsem neřikal, ale ve svém snění jsem šel ještě dál. Kdyby chtěla, já bych jí s tím koupáním pomohl, moc bych se snažil, dokonce bych sehnal, tehdy jediné dostupné toaletní mýdlo značka Elida. Pěkně vonělo. Pak jsem usnul.

Po těchto slovech musím vyslovit POZOR. Z naší strany nešlo o žádnou erotiku, zvrácené choutky, perverzi. Tato slova byla pro nás neznámá. Byla to, možná dokonce nechtěná reakce, na naše hygienické poměry,

jak mužů i žen. Nám dvěma musely stačit dva kbelíky vody na celý den, včetně mírného spláchnutí záchodu. Vodu na koupání jsme ohřívali na starém jednoplotýnkovém spirálovém vařiči. Pak se přelávala do středně velkého lavoru, ve které se umývalo celé tělo. Oproti děvčatům z Cihelny, kde měla svoji ubytovnu, jsme měli soukromí. Patřilo nám nejen podkrovní patro, ale celé levé křídlo prvního nádvoří Valtického zámku. O hygieně u děvčat jsem již psal a hodnotil jedním slovem, katastrofa.

Pracovní dny, středa i čtvrtky, proběhly bez problémů. Nebyl čas po někom pokukovat, i když Slovenky pracovaly několik metrů od nás. Naopak, tentokrát mohly ony pokukovat po nás. Traktoristé začali s navážkou připravené řepy na pole. Muselo jí být nachystané takové množství, které se následující den vpravilo do půdy. Nesmělo se stát, aby na poli vzdáleném několik kilometrů, postávalo dvacet lidí a čekalo na další várku.

Bylo povinností dvou praktikantů, mírně se stresujících, tento úkol splnit. Samozřejmě s největším podílem našich spolupracovníků. Domů z práce jsme přišli docela pozdě.

Honza vstupoval do pokoje první, byla již dokonce tma, když mu něco zašustělo pod nohama. Byl to vytržený, čtverečkovaný list ze školního sešitu. Bylo na něm napsaných asi osm řádků, které si pečlivě přečetl. Pak mně jej předal se slovy: to je pro tebe. Měl pravdu, hned prvním slovem, bylo mé jméno. Byli jsme překvapeni úhledným písmem i dobrou stylizací. Navíc i obsah nebyl nijak vyzývavý někomu se vnucující. Byla v něm nabídka na kamarádství, přátelství, pod které si mohl adresát domyslet cokoliv. Zajímavé bylo, že podpis byl málo čitelný, až nečitelný. Možná i záměrně. Kterékoliv děvče za slovenské skupiny si mohlo od našich pracovníků zjistit naše jména, znali je. Naopak, hádankou pro nás bylo, která z těch patnácti děvčat mohla najít odvahu k napsání listu. Zvažovali jsme mnoho variant. Nakonec rozhodl Honzův názor. Vytipoval několik kritérií, shodných s naší pěknou dívkou. Čtenáře musím ubezpečit, že tam nebyl sebemenší náznak nějakých mých vzhledových předností, které u mě nikdy nebyly.

Po přečtení listu, jsem byl překvapen vlastní reakcí. Dokonce jsem se pohoršoval nad tím, jak uvažuji. Jeden moment jsem list považoval za drzost. Jak si může ženská dovolit oslovit takto chlapa. Přece chlap je určen k dobývání. On má právo rozhodovat, s kým chce kamarádit. Velice rychle jsem se srovnal a dokonce bych si nejraději sám nafackoval. Brzy jsem se stal zastáncem těchto děvčat.

Nastal pátek a já se rozhodl popovídat si z gazdou o jeho skupině (měl jich několik), a postupně nenápadně se prodiskutovat k jediné osobě. Gazda byl vysoký přibližně jako já, měl bílé vlasy, pravděpodobně šedivé. Na první pohled sympaták. Nastal pro mě velký problém, který mě zaskočil, celé dopoledne se gazda na pracovišti neukázal. Přišel až po obědě, nic nebránilo tomu, abych za ním zašel. Diskuze byla vynikající, částečně pracovní, v druhé části o konkrétní osobě. Měla vyvrcholit jednou choulostivou otázkou. Zda tato dívka, vzhledem ke svému zjevu a očekávanému zájmu opačného pohlaví, nemá sklony k neřestem. Bohužel, řekl jsem to úplně jinak, otevřeně, až neomaleně. Gazda i na poslední otázku reagoval s nadhledem, vůbec ne pohoršlivě. Moje starosti v tomto směru byly liché. Poděkoval jsem mu za pěkné a uspokojivé povídání a rozloučil jsem se s ním. Opravdu sympaták.

Ještě před koncem pracovní doby jsem dostal z ředitelství statku avizovaný vzkaz. Připravte si veškeré osobní věci, vemte si je do práce. Zítra v poledne odjíždí traktor s vlekem směr Boří Dvůr, pojedete s ním. Veškeré mé osobní věci se vešly do středně velkého sportovního pytle. Gumáky jsem nesl volně v ruce.

Tímto okamžikem se ocitla autorka listu v hlubokém zapomnění. Jinak to dopadnout nemohlo. Nepadlo mezi námi jediné slovo, nikdy jsem ji neviděl v civilních šatech. Byla přede mnou jiná výzva, ve které jsem se po řadě kotrmelců našel.

Spolužák Honza Holeček (původem z Moutnice) spojil celý svůj další život s Valticemi. Možná na pěknou slovenskou dívku myslel víc než já. Při zahájení druhého školního roku mně sdělil, že jak se ve Valticích objevila, tak se nenápadně vytratila. Několikrát ji sice potkal, ale ani jednou s ní nepromluvil. Pořád v ní viděl něco překrásného.

Pak řekl několik vět, které byly pro mě překvapením. Naše krasavice byla dcerou gazdy, který ji měl mít s krásnou cikánkou, kterou si nikdy nevzal za manželku. Proto nás, ale i ostatní fascinovala její pleť. Byla míšenkou. Měla studovat na nějaké škole (opět prý), kterou opustila nebo přerušila studium. Proto si ji otec vzal k sobě pod osobní kuratelu.

Po deseti letech se hrály v tehdejším Československu dva úspěšné filmy. Jeden byl francouzský a druhý americký. Představitelky hlavních ženských rolí v obou filmech, byly řazeny mezi nejhezčí ženy planety. Naše kráska měla z každé něco.

Kolik mně tehdy bylo let? Přesně: sedmáct let a šest měsíců.

KaFr.

Společenská kronika

V měsíci únoru oslavil významné životní jubileum

pan **Josef Tomeška** – 91. Narozeniny

Rozloučili jsme se:

leden – paní **Anděla Kynická**, Starovičky 33

leden – pan **Josef Dostoupil**, Starovičky 224

Blahopřejeme rodičům:

Dne 6. 1. 2021 se narodil **Richard Fila**.

Rodiče:

Nikola Filová a **Miroslav Fila**, Starovičky 82.



Jedna pamětnická...

Hody 1956

Stárci:

Jan Prokeš,
Zdeněk Pěňčík,
Zdeněk Lopatář
a Jaroslav Oulehla

Zdeněk Trněný



HISTORIE BETLÉMSKÉHO SVĚTLA



Milí čtenáři našeho zpravodaje. Srdečně vás zdravím v tomto novém roce 2021, do kterého přeji všem zdraví a Boží požehnání. Chci doufat tak jako jistě všichni v lepší rok, než byl ten, který před nedávnem uplynul. Mnozí z nás prožili Vánoce, tak jako nikdy ve svém životě. Bez setkání se svými nejbližšími či kamarády. My prarodiče bez radosti z rozžářených očí svých vnoučátek u vánočního stroměčku. Bez kouzelných vánočních besídek našich nejmenších a zpívání koled u obecního stromu. Bez setkání všech farníků v našem kostelíčku při jásavém zpívání koled a závěrečné slavné písní staré přes pět set let oslavující narození Ježíška – **NA-RODIL SE KRISTUS PÁN**. Však každý, kdo vnímá Vánoce opravdové, duchovní a připouští si pravou podstatu těchto nezaměnitelných svátků příchodu Ježíše Krista na naši zem, se určitě i s těmito nedostatky srovnal. Ti, kteří nemohli pro karanténu ven, mohli slavnost prožívat prostřednictvím televize, či rozhlasu Proglas a nechat tak duchovně, jako každoročně vstoupit znovu narozeného Ježíška do svého srdce.

A tuto atmosféru ještě něco umocňovalo, něco, co nás v našich domovech spojovalo. Bylo to betlémské světlo, které jsme si mohli u nás ve Starovičkách již po deváté přinést o Štědrém dnu z našeho kostela. Ten mihotající se pláminek vyzařující světlo a teplo, lásku a radost z narozeného dítěte pro nás pro všechny. Tento nepatrný pláminek nám požehnal i ten letošní zvláštní čas vánoční. Dávno již se stal pro nás jedním ze symbolů Vánoc...

S historií betlémského světla si vás dovoluji seznámit poznatkami člověka – historika nejpopulárnějšího **PhDr. Ladislava Valihracha**: „Uplynulo již mnoho let, co se redaktoři hornorakouského rozhlasu ORF v roce 1986 poprvé vypravili do chrámu Božího narození v Betlémě, aby do své země přivezli „světlo“ z místa Ježíškova narození a chápali to jako charitativní akci pro radost postižených dětí. Po roce 1989 se tradice betlémského světla rozšířila i do ještě tehdejšího Československa, a i do dalších zemí nejen střední a východní Evropy, ale i do USA a některých dalších zemí Latinské Ameriky. Tak přišla na svět novodobá vánoční tradice – pláminek putující napříč světem jako symbol míru a přátelství přinášející vánoční pohodu, připomínající poselství Vánoc a v této nelehké době probouzející i naději na lepší časy. Tehdy ještě v ČSSR se tento pláminek poprvé rozsvítil 23. prosince 1989, kdy ho do Prahy přivezli exiloví skauti. Betlémské světlo se každoročně rozžihá v betlémské Jeskyni narození, v chrámu Narození Páně vystavěném nad jeskyní a ve speciální lampě je přepraveno leteckým speciálem do Vídně. Tu ho po ekleziastické bohoslužbě rakouští skauti předávají skautským delegacím z dalších částí světa. Sem se pro něj vypravují i brněnští skauti a skautky a prostřednictvím vlaků Českých drah se pak dostává do dalších míst České republiky (dnes je jich téměř 2000), kde bývá dostupné na různých veřejných místech, v kostelích, knihovnách, radnicích...“ Potud profesor Valihrach, kterého mohu nazvat zakladatelem této vánoční tradice v našich Starovičkách. Ještě podotknu, že poslední betlémské světlo si však z důvodu pandemie brněnští skauti nemohli vyzvednout ve Vídni, ale od delegace z Rakouska již na hraničním přechodu Drasenhofen – Mikulov. Ještě týž den 13. prosince ho v brněnské katedrále předali biskupovi Vojtěchu Cikrlemu.

Proč nazývám PhDr. Ladislava Valihracha zakladatelem této tradice u nás? O Štědrém dnu roku 2012, kdy nikoho z nás ani nenapadlo, že by i Starovičky mohly být poctěny tak velkým darem, jakým jistě betlémské světlo je, mě zazvonil telefon a Laďa volal, že

přiveze od vlaku ze Zaječí betlémské světlo. Rychle jsme s manželem přemýšleli, kde ho umístíme, aby bylo dostupné všem, kdo o ně projeví zájem. Domluvili jsme se s panem starostou Vladimírem Drbolou, který tuto zprávu přijal s radostí a navrhl světýlko umístit ve vestibulu Obecního úřadu. V příštím roce jej znovu ochotně pan Valihrach přivezl a to z Brna. A toto světýlko v roce 2013 jsme předávali z rozžatého adventního věnce v kulturním domě při našem divadelním vystoupení se scénkou „**Z ADVENTU DO VÁNOC**“. Během vánočních svátků bylo k dispozici v našem kostele. Od dalšího roku po dnes betlémské světlo přiváží již také hustopečtí skauti a je umístěno ve vestibulu hustopečského kostela sv. Václava a Anežky České. Odtud ho každoročně k nám do Staroviček v lampičkách převáží rodina Krůzova, nebo manželé Haluzovi. Světlo bývá k vyzvednutí u hlavního kříže a po celou dobu vánočních svátků v kostele sv. Kateřiny během bohoslužby. Betlémské světlo po celou dobu vánoční opatrují doma v olejové lampě manželé Václav a Anna Haluzovi a přinášejí do kostela na každou mši sv., aby nebyl pláminek v kostele bez dozoru...

K veliké radosti je i v našich Starovičkách o tento pláminek z Jeskyně narození zájem a lidé se pro ně zastavují i třeba tradiční cestou na hřbitov a nesou je v lampičkách svým drahým, kteří zde spí spánkem pokoje. Kéž u nás tato tradice nevymizí. Kéž nám betlémské světlo i nadále přináší požehnání tak, jako nám požehnálo i letošní zvláštní dobu vánoční a bylo symbolem naděje...

TŘÍKRÁLOVÁ SBÍRKA BEZ TŘÍ KRÁLŮ

Již 21 let organizuji v naší vesnici Tříkrálovou sbírku pro potřebné, ale ještě nikdy nebyla tak smutná - bez Králů a bez koledy, jako ta letošní. Dovolím si sáhnout trochu do začátků této dnes již tradiční sbírky. Možná jsem o tom už dříve psala, ale snad nebude na závadu si trochu osvěžit paměť... Na rozdíl od té jubilejní – dvacáté sbírky minulého roku, kdy už u nás koledovalo osm skupinek, naše začátky vypadaly úplně jinak... Když jsme v lednu r. 2001 ve třech skupinkách začínali, vedoucími skupinek tehdy byly tři ženy, které stály u zrodu této tradice ve Starovičkách: Anna Haluzová, tedy moje maličkost, Ludmila Bízová a má dcera Lenka Haluzová, dnes Krůzová. Jestlipak si ještě vzpomenu naši tehdejší koledníčky, kteří jsou dnes snad statnými třicátníky? Já jen dobře pamatuji tu svou skupinku, ve které byli kluci Klimánkovi – Tomáš a Radek a Staník Winter. Snad dalšími byli David Sedláček? Ladik Charvát? Vojta Buchta? Děvčata Barunka a Tereza Bízovi a Vojta Hovězák? Nevím, opravdu nevím... Chodili jsme ve dvou dnech a ten druhý den děti už moc chuti neměly, byly unavené, ale přesto šly a sbírku jsme spolu zdárně dokončili. Tehdy to bylo takové pionýrské jako každý začátek. Nevědělo se, zda tato sbírka bude mít budoucnost, zda se ujme a jak ji vůbec občané přijmou. Kdo bude ochoten v obci nezištně sbírku organizovat, shánět vedoucí skupinek, koledníčky, vyplňovat potřebné formuláře a věnovat potřebný čas této nemálo náročné akci. Nemám žádné záznaky, i když v paměti z první sbírky přece něco zůstalo. Myslela jsem, že i když by sbírka pokračovala v dalších letech, bude se týkat zase někoho jiného, že se budeme střídat. Tak to alespoň pan děkan Mons. Václav Fišer říkal, když nás přesvědčoval, v kostele po mši sv. Nikdo se toho nechtěl ujmout. Prosil, abychom to alespoň my tři ženy začaly... Zůstal mi tedy z toho roku jenom doklad Minis-



terstva vnitra o povolení sbírky a potvrzení s poděkováním tehdejšího ředitele břevlaské Charity pana Samsona, že jsem mu předala vykoledovaných 9 177,- Kč. V dalším roce – 2002 jsem odesílala 10 701,-Kč a na nový zvon v naší farnosti občané přispěli v Novoroční sbírce 9 315,10,-Kč. V roce 2003 pořád ještě ve třech skupinkách jsme vykoledovali pro charitu 17 165,-Kč! Farní sbírku jsme nedělali. Z tohoto roku mám také fotografii, avšak koledníčky všechny nepoznám. Fotka je nekvalitní. Snad se poznají sami. Až od roku 2004, mám záznamy, kdy bylo víc než jasné, že se toho jen tak lehce nezbavím. To už jsem si dělala tabulku a dnes můžu uvést až po dnešek, jména, který rok která skupinka kudy chodila, kolik vykoledovala, a jakým způsobem a kde byla pohoštěna. V prvních letech jsme si brávali koledníky každá k sobě domů, kde jsme uvařili čaj pro zahřátí a dali něco k zakousnutí. V tomto roce 2004 odkdy se datují mé přesné záznamy, už chodilo 5 skupinek s vedoucími: Anna Haluzová, Ludmila Bízová, Lenka Krůzová, Jarmila Hověžáková a Božena Myšková. Koledníčky byli: Tomáš a Radek Klimánkoví, Staník Winter, Vojta a Adam Buchtovi, David Sedláček, Jana a Hana Winterovi, David Hanáček, Eva Myšková, Nikol Mytášová, Vendula Horáková, Simona Prokešová, Pavel Drábek, Vojta Hověžák. Vykoledovalo se 17 640 Kč pro charitu. Příští rok 2005 byly čtyři skupinky a vykoledovaly téměř stejnou částku 17 622 Kč pro charitu a dalších 13 845 Kč v Novoroční farní sbírce pro náš kostel, přičemž před patnácti lety měly Starovičky méně občanů, než mají dnes a peníze byly také někde jinde. Přesto byli občané opravdu štedří. Ale každá i ta nepatrná korunka určitě charitě i kostelu pomáhá. Za to dnes všem dárcům patří veliký dík. Musím říct, že vedení v naší obci se od úplného začátku k této sbírce stavělo kladně. Víím, že v mnoha obcích tomu tak nebylo. My jsme měli možnost v prvních letech se scházet v zasedací místnosti OÚ. Tam jsme pokladničky pečeti i rozpečetovali a peníze počítali. Jak nás přibývalo, tak jsme měli málo místa a pan starosta nám navrhl přisálí kulturního domu, kde se scházíme dodnes a máme tak úžasné zázemí. Od roku 2006 nám i občerstvení pro koledníčky financuje rovněž OÚ, za což jsme vděční. Maminky i koledníci jsou ochotní koledovat a dnes víím, že by za mě byla určitě náhrada.

Však v tomto roce je všechno jinak. Pandemie nám nedovolila chodit koledovat, proto jsme zvolili jinou alternativu pro ty, kdo chtějí přispět. Zapečetěné pokladničky jsme umístili v kostele, ve

vestibulu OÚ a ve dvou místních obchodech. Samozřejmě Charita vyhlásila více možností: do schránek přišly složenky, byla zahájena sbírka online.

Pokladničky tak byly u nás k dispozici v kostele, na Obecním úřadě a v obchodě pekařství pana Křivky po 14 dnů. V Jednotě COOP, nám byl z ústředí v Mikulově povolen týden.

Pokladničky jsme rozpečetili na Obecním úřadě a

napočetili tyto částky:

CHARITA - 7 080,-Kč KOSTEL - 5 199,-Kč

CELKEM - 12 279,-Kč

PODĚKOVÁNÍ: VŠEM DÁRCŮM VELIKÉ PODĚKOVÁNÍ, ŽE I V TÉTO NELEHKÉ DOBĚ NEBYLI LHOTEJNÍ K TĚM, KTEŘÍ JEŠTĚ VÍCE V DOBĚ PANDEMIE POTŘEBUJÍ NAŠÍ POMOC.

(NA ÚČET JE MOŽNÉ PŘÍSPÍVAT AŽ DO KONCE DUBNA. Variabilní symbol pro Břevlav a okolí je 66008822/0800 VS: 77706300, nebo na www.trikralovasbirka.cz. Více informací najdete na: www.brevlav.charita.cz)

DĚKUJEME ZA OCHOTU UMÍSTIT POKLADNIČKY V MÍSTNOSTI OBECNÍHO ÚŘADU, ZA VELMI MILÉ PŘIJETÍ DĚVČATŮM – PRODAVÁČKÁM V MÍSTNÍ PRODEJNĚ – PEKAŘSTVÍ KŘIVKA A PRODEJNĚ JEDNOTA COOP.

PANÍ HANCE KAPUSTOVÉ DĚKUJI ZA POMOC A KONTROLU PŘI POČÍTÁNÍ SBÍRKY.



Foto: koledníci z roku 2003 – poznám jen: zprava-1.Ladik Charvát, 2. Staník Winter, 3.Tomáš Klimánek? 4.Vojta Buchta, 5. Simonka Prokešová? 6.Radek Klimánek?, 7.? 8.Tereška Bízová, 9.Barunka Bízová? Třeba se sami poznáte.

Anna Haluzová – místní asistent pro sbírky

Ohlédnutí za kulturou

Zde bych, jako každý rok, shrnul kulturní akce roku předešlého. Jenže je vůbec co? I když se to nezdá, tak něco málo přeci jenom bylo. Rok 2020 začal obecním ohňostrojem, Tři králové požehnali našim domovům, na sále jsme se zabavili na Obecním krojovém plese, na hasičce se uskutečnil zdravotnický kurz a Kadeti nám přichystali představení Vostatky. Koncem června se na faře uskutečnil táborák, kde bylo tentokrát požehnáno polím, myslivci uspořádali střelecké závody a na placu jsme se vydovářeli na (Ne)hodové zábavě. V září jsme přivítali nové občánky, vesnický se nalaďili na Farmářském odpoledni, kde jsme se mohli kochat uměním pana Václava Ernesta a děti zažily dobrodružné přespání na faře. Poslední loňskou akcí jsme pak završili zájezdem na muzikál Angelika.

Zdá se, že to až tak nejhorší nebylo. Jenže na ty akce neuskutečnění, by byl potřeba odstavec daleko delší. Nicméně, asi to tak mělo být. Dalo nám to přeci něco jiného. Konečně jsme se, i když nedobrovolně, postavili. Mohli se tak zamyslet, co je pro nás podstatné a uvědomit si to důležité. Doufejme, že v nás uzrálo to dobré lidství, abychom ho mohli sdílet společně na akcích, které přijdou. Jan Ámos Komenský kdysi řekl: „Světlo má moc zahnat tmu, ne naopak. Kdekoli totiž vstoupí světlo, tam tma brzy buď řídne nebo mizí. A naopak tma nemá sílu aby odstranila světlo“. Přeji Vám, ať Vaše světlo vždy září, aby tma nikdy neměla šanci! Brzy na viděnou.

PS: Nedá mi nezmínit ještě něco. Tímto však nechci nikterak zlehčovat současnou koronavirovou hrozbu, ale musím vám pro zamyšlení citovat spisovatele Karla Čapka, který 29. ledna v roce 1931 napsal článek o chřipce, který publikovaly Lidové noviny. Je až mrazivé, jak je to v současné situaci trefné:

„Tak už se dostala i k nám, sice s jistým zpožděním a zatím jen paskovnu; ale ani v ohledu chřipky jsme tedy nezůstali za Evropou. Nuže, je tudíž na místě udělit nemocným, zdravým a zejména těm, kdo se chřipky bojí, několik ne sice odborných, ale dobře míněných rad:

1. Jakmile poznáte, že vám je tak nějak divně, a jakmile na sobě zjistíte horečku, zůstaňte doma a vlezte do postele, ale hlavně nechoďte mezi lidi a nedýchejte jim pod nos, hekajíce a bědujíce, že máte chřipku. Každý, kdo si svým bližním nařká, že má chřipku, zaslouží jednu do zad, ne proto, že je vůbec protiva, ale proto, že chřipku nebo rýmu roznáší.

2. Když už marodíte, vemte si dobrou knížku a čtěte, abyste aspoň nestonali nadarmo.

3. Poslze neříkejte každé rýmě, kašli, angíně, katarům, bolení hlavy a jiným svízelným, že je to chřipka. Zbytečně jí tím děláte reklamu a ztěžujete život všem hypochondrům, kteří náhodou ještě kašel nebo rýmu nemají a bojí se skoro dýchat, aby nevdechli nějakého toho Pfeifferova bacila nebo jaký neřád. Čím méně se bude o chřipce povídat, tím dřív přejde – už z nedostatku veřejného zájmu.“

(TD)



Slavnostní odhalení pamětní desky Jakuba Komosného
(foto: M. Tomková)



Busta P. Václava Drboly

Památky a zajímavosti Staroviček (10)

Pamětní desky, pomník

Ve Starovičkách se nachází několik pamětních desek a pomník, které připomínají naše spoluobčany, jejichž životy byly předčasně ukončeny krutým osudem.

Jakub Komosný padl v boji za samostatnost Československa, Zdeněk Beránek, Jaroslav Prát a František Drbola byli umučeni v německých koncentračních táborech během druhé světové války a Václav Drbola byl popraven ve vykonstruovaném politickém procesu v roce 1951.

Jakub Komosný,

rodák ze Staroviček (*1889), ruský legionář, který neměl to štěstí, aby se domů vrátil jako vítěz. Padl v boji za samostatnost Československa, je pohřben na malém hřbitově v Nižně-Udinsku na Sibiři. K uctění jeho památky mu obyvatelé Staroviček věnovali pamětní desku, která byla slavnostně odhalena v neděli 26. října 2008. Jako připomínku našeho rodáka a také připomínku 90. výročí od vzniku Československa. Deska je umístěna na budově staré školy (dům čp. 82), v místě, kde již jednou byla odhalena v roce 1937. Tehdy z iniciativy místních legionářů. Následně po obsazení Československa musela být deska odstraněna a po válce neměl nově nastupující režim zájem připomí-

nat cokoliv, co by připomínalo Masaryka, le-gionáře a cokoliv z první republiky. Až nyní došlo k nápravě.

Zdeněk Beránek, Jaroslav Prát, František Drbola

Druhá světová válka si vyžádala miliony mrtvých nejen na bojištích. Bolestně poznamenala každého. Ne všichni se vrátili do svých domovů, a ne všem bylo dopřáno radosti ze shledání se svými blízkými. Do Staroviček se po válce již nikdy nevrátili Zdeněk Beránek, Jaroslav Prát ani František Drbola, kteří byli umučeni v německých koncentračních táborech.

Zdeněk Beránek byl zadržen německými hlídkami při pokusu o útěk do zahraničí. Po věznění byl deportován do koncentračního tábora Dachau, kde zemřel 12. února 1942. Jaroslav Prát zemřel v Osvětimi 19. února



Pamětní deska, věnovaná obětem nacistických koncentračních táborů



Slavnostní odhalení pomníku Václava Drboly

1942 a konce druhé světové války se nedožil ani František Drbola, který zemřel 15. března 1945 v Dachau.

Jejich památku připomíná pamětní deska u pomníku padlých.

P. Václav Drbola

Dne 3. srpna 1951 byl v Jihlavě popraven starovičský rodák páter Václav Drbola (*1912), tehdy administrátor v Babicích na Jihlavsku. Václav Drbola byl ve vykonstruovaném politickém procesu, režírovaném StB a justičními orgány obviněn ze spoluúčasti na vraždách funkcionářů MNV. Soud jej odsoudil k trestu absolutnímu – k trestu smrti. Dne 27. července 1994 byla Václavu Drbolovi a všem obětem komunismu odhalena pamětní deska, umístěná u kostela sv. Kateřiny ve Starovičkách. Slavnostní vysvěcení provedl Msgre. Vojtěch Cikrle za přítomnosti dalších církevních představitelů a obyvatel Staroviček i okolních obcí.

U příležitosti 100. výročí narození P. Václava Drboly se v neděli 30. září 2012 konala slavnost odhalení a požehnání busty Václava Drboly. Busta je umístěna v parčíku u kostela, jejím autorem je MgA. Stanislav Müller DiS.

Text / foto:
Zdeněk Trněný



Jakub Komosný



Pamětní deska legionáře Jakuba Komosného



P. Václav Drbola

Poplatky za rok 2021

POPLATEK ZA ODPAD

Sazba poplatku za odpad činí
150 Kč /osobu, poplatek je splatný
do 31. 5. 2021.

Poplatky budou vybírány v kanceláři OÚ Starovičky
od 1. 3. 2021 – 31. 5. 2021.

číslo účtu obce – 5028651/0100

VS 1340 SS – číslo domu

PLATBY ZA STOČNÉ!!!

Cena stočného pro rok 2021 je stanovena na 58,53 Kč za 1 m³ bez DPH, tzn., že na 1 občana s tekoucí teplou vodou činí stočné pro rok 2021 1 638,84 Kč bez DPH (28 m³ dle směrných čísel x 58,53 Kč bez DPH).

Částka vč. DPH 1 802,72 Kč/os./rok

VS 23212111, SS – číslo domu

POPLATEK ZA PSA

- a) za jednoho psa 150 Kč,
b) za druhého a každého dalšího
psa téhož držitele 100 Kč,
c) za psa, jehož držitelem je osoba
starší 65 let 50 Kč,
d) za druhého a každého dalšího psa
téhož držitele, kterým je osoba
starší 65 let 50 Kč.

VS 1341, SS – číslo domu

**Prosíme o zaslání každé platby zvlášť – za odpady, za psy,
za stočné.**

**Komu nebude nějaká platba jasná, ať prosím
kontaktuje obecní úřad na
tel. č. 519 414 035.**

(HK)

Uklidme svět  Uklidme Česko

Zapojte se s námi do úklidu



- ✓ Čeká nás celkem pět tras, každá z nich má cca 3 km.
- ✓ Rozdělíme se do 5 skupin, čím víc nás bude, tím víc (a rychleji) toho uděláme.
- ✓ Půjde se za každého opatření, třeba i jen po dvojicích.



www.UklidmeCesko.cz

Generální partner



Partneři



Pod záštitou a s podporou MŽP

Ministerstvo životního prostředí

Bruslení pod Pálavou

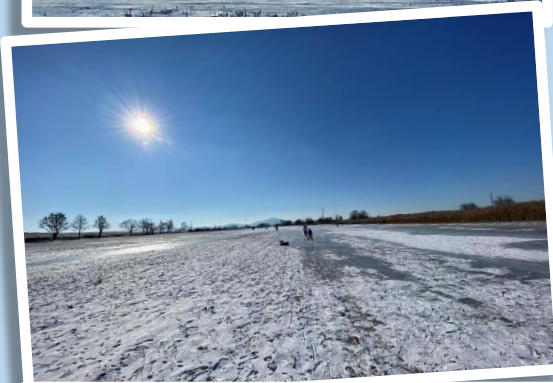


Foto: Martin Luňáček

*Dechová hudba Palavanka ve spolupráci s obcí **Starovičky** pořádá
v neděli 27. června 2021 od 14:00 hodin (na prostranství vedle kulturního domu)*

Festival dechovek „Dechovka pod Pálavou“

Mládežnická dechovka

Velké Bílovice

Šohajka

Palavanka

Moravská Veselka

Slovem provází Karel Hegner

Během programu vystoupí **Dětský folklorní soubor**. Akce se koná za každého počasí. Je připraveno několik
stanů pro občerstvení, za velmi nepříznivého počasí sál kulturního domu.

Vstupné 140,- Kč.

Slosovatelné vstupenky.

Občerstvení zajištěno.



jihomoravský kraj



Škrobák

Akce se uskuteční za finanční podpory Jihomoravského kraje.

**Děkujeme Vám všem, kteří pravidelně přispíváte do Starovičského zpravodaje
a máme radost, že je Vás stále více.**

Redakce zpravodaje

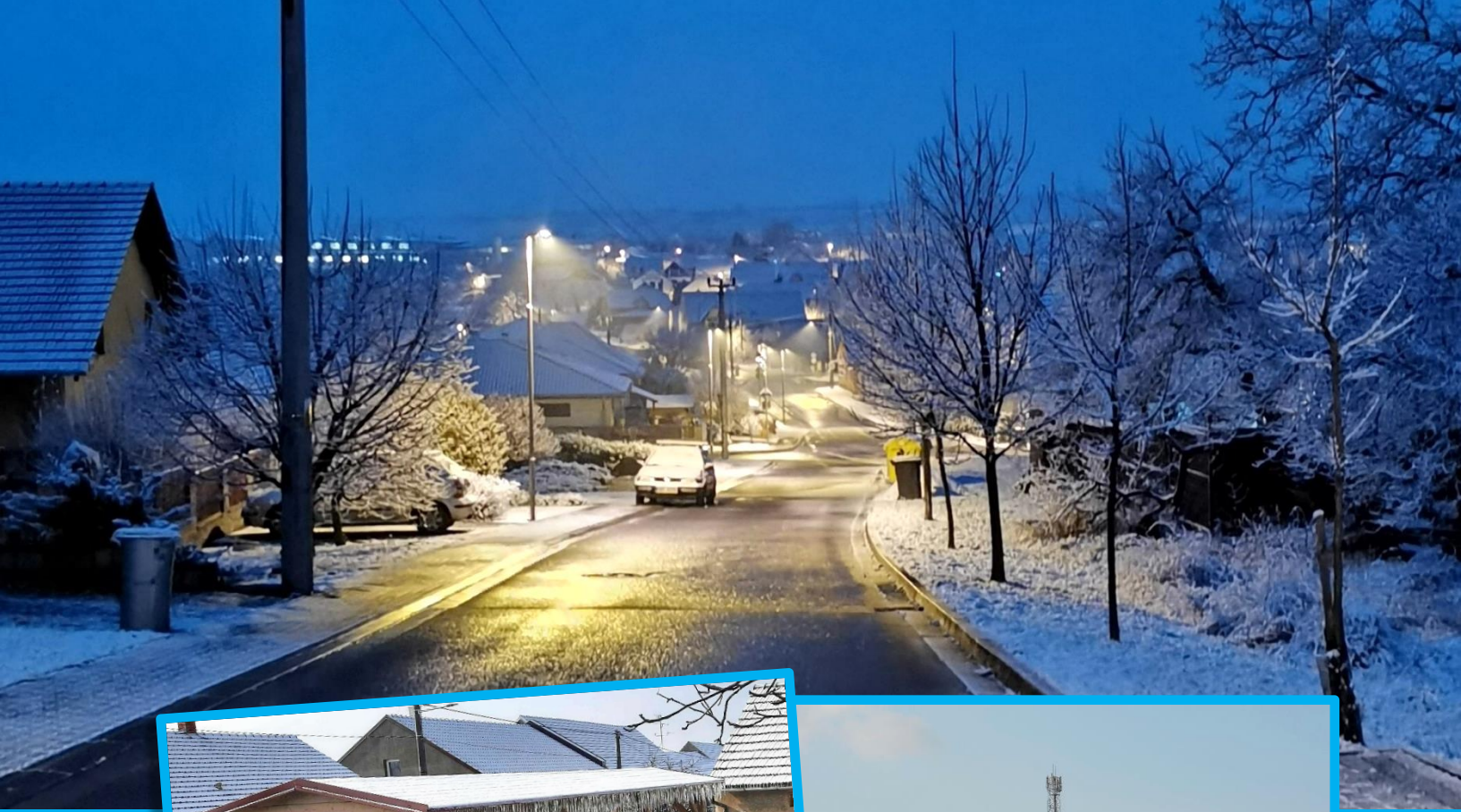


Foto: Vladimír Drbola



Foto: Zdeněk Trněný



Foto: Zdeněk Trněný

STAROVIČSKÝ ZPRAVODAJ - ÚNOR 2021 / ČÍSLO 86. Vydavatel: Obec Starovičky, Starovičky 43, PSČ 691 68. Web. stránky: www.starovicky.cz

Zaevidováno pod ev. č.: MKČR E 20321. E-mail: zpravodaj.starovicky@seznam.cz. Náklad 380 ks, výtisk je neprodejný. Za podepsané příspěvky odpovídá autor. Redakce si vyhrazuje právo příspěvky zkrátit a jazykově upravit, obdržené materiály neuveřejnit, důvody neuveřejnění nesdělovat. Termín další uzávěrky je **10. 4. 2021**. Příspěvky zasílejte na e-mail: zpravodaj.starovicky@seznam.cz nebo do kanceláře OÚ Starovičky.

Redakce: Iva Horáková (IH), Hana Kapustová (HK). Grafická úprava: Vlastimil Ovísek. Tisk: Tiskárna Brázda, www.tiskarnabrazda.cz.

Na vydání tohoto čísla se autorsky podíleli: Vladimír Drbola (VD), Mgr. Dana Walterová (Wal), Petra Novotná (Nov), Mgr. Ivana Bajková (Baj), Lydie Pročingerová (Proc), Štěpánka Kachyňová (Kach), Hana Harthová (HaHa), Tomáš Dolák (TD), Ing. František Kadrnka (Kafr) a další podepsaní autoři příspěvků. Fotografie na titulní a zadní straně „Zimní podvečer ve Starovičkách“: Martin Trněný.